

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

2^E JAARGANG

WOENSDAG 21 MAART 1917

No. 64

INHOUD

	Blz.
EEN RAAD VAN HANDEL EN NIJVERHEID.....	209
Molestverzekering	211
Het gemeentelijk Girowezen.....	211
Kinabast en Kinine.....	212
Banque Impériale Ottomane en Crédit National Ottoman..	213
INGEZONDEN STUKKEN:	
Productie- en consumptie-statistiek	214
REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED	214
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	214—222
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

**INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE
GESCHRIFTEN**

WEEKBLAD ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN

Het secretariaat van het weekblad is gevestigd te Rotterdam, Pieter de Hooghweg 122, telefoon no. 3000. Bijdragen en mededeelingen, den inhoud betreffende, gelieve men te zenden aan het secretariaat.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland, f 10,—, buitenland en koloniën f 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

Advertentiën f 0,35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richt men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

20 MAART 1917.

De geldmarkt was deze week nog weder ruimer van middelen voorzien dan de vorige week. Weliswaar kwam er in de noteering van particulier disconto geen verandering, maar de prolongatierente daalde beduidend, zoodat er nu meer overeenstemming is gekomen in de beide waardemeters van onze geldmarkt.

Particulier disconto noteerde doorlopend 2½ à 2¾ pCt.

De noteering van de prolongatierente liep van 3¾ tot 2¾ pCt. terug.

De minder sterke vraag naar particulier disconto werd ook gedeeltelijk veroorzaakt door de toewijzing op de, reeds in het vorige nummer vermelde, inschrijving van schatkistpromessen.

* * *

Op Maandag 26 dezer staat wederom de gelegenheid open tot inschrijving op een maximumbedrag van f 30 miljoen aan 3- en 6-maands schatkistpromessen en 1-jaars 4½ pCt. schatkistbiljetten. De storting moet geschieden op 2 April a.s. Deze uitgifte houdt blijkbaar verband met de omstandigheid, dat op evengenoemden datum voor een bedrag van ruim f 38 mil-

lioen aan schatkistpapier moet afgelost worden. Wordt het thans gevraagde bedrag van f 30 miljoen ten volle geplaatst, dan zal, met inbegrip van de uitgifte van schatkistpapier over de toonbank, welke in de afgelopen week, zooals men ons nader mededeelde tot een bedrag van rond f 39.000.000 plaats vond en thans gesloten is, door het rijk sedert 12 Maart j.l. f 69.000.000 zijn opgenomen. Na aftrek van de af te lossen f 38 miljoen zal derhalve f 31.000.000 in de open markt zijn geplaatst.

* * *

De weekstaat van de Nederlandsche Bank is nagenoeg gelijk aan die van de laatste twee weken. De eenige verandering van beteekenis bestaat in een verschuiving van Particuliere gelden naar de Schatkist, door de betaling van het schatkistpapier. De schuld van de regeering ad f 14 miljoen is veranderd in een tegoed ad f 21 miljoen en het tegoed „van anderen” is verminderd met f 30 miljoen.

* * *

In de reeds weken aanhoudende stijging van de koersen voor Londen, Parijs en New York, kwam deze week een wending. Zonder nog bepaald sterk te dalen, trad toch eenige kentering in. Daar de stijging hoofdzakelijk ontstond door de groote aankopen in Noord- en Zuid-Amerika, is het niet te verwonderen, dat er nu, waar de aanvoer reeds bijna 1½ maand gedwongen stil ligt, een reactie intreedt.

EEN RAAD VAN HANDEL EN NIJVERHEID.

Op den 6den van deze maand zijn te Utrecht, op initiatief van de Kamer te Meppel, afgevaardigden van Kamers van koophandel en fabrieken uit alle oorden des lands samengekomen. De oproep, waaraan slechts door zeer enkele Kamers geen gehoor werd gegeven, bevatte een protest tegen het feit, dat de regeering gedurende de gansche crisis de Kamers niet of nauwelijks in de door haar gevolgde economische politiek heeft geraadpleegd. De vergadering daarentegen — en zij zag hierin juist — heeft het verleden laten rusten en haar volle aandacht gewijd aan de vraag, die zich opdoet zoo spoedig men naar een verklaring der veronachtzaming gaat zoeken: Is de organisatie der Kamers van koophandel, gelijk zij thans is, juist? Zijn deze op het oogenblik eigenlijk wel de vertegenwoordigers van handel en bedrijf in den lande?

Zelden zal een vergadering in de ontkennende beantwoording van de haar voorgelegde vragen zoo eenstemmig zijn geweest en nauwelijks geringer eenstemmigheid bleek, toen het ging over de vraag of de noodzakelijk geachte wijziging zich zou hebben te beperken tot enkele punten van min of meer aanbelang,

dan wel zou moeten bestaan in een geheele reorganisatie van de vertegenwoordiging van handel en bedrijf in Nederland. Partij kiezend voor het tweede denkbeeld, liet de vergadering zich intusschen niet uit over de vraag in welke richting deze reorganisatie zich zou hebben te bewegen. Ook hierin handelde zij verstandig. Een in te stellen commissie zal thans aan een volgende vergadering uitgewerkte voorstellen hebben voor te leggen; mandaat heeft deze commissie slechts in zooverre, dat zij zich niet tot de bestaande Kamers van koophandel heeft te beperken, doch het vraagstuk van de vertegenwoordiging van handel en nijverheid in zijn ganschen omvang onder het oog zal hebben te zien. Bij de samenstelling van de commissie zal hiermede rekening gehouden dienen te worden.

Binnen den gezichtskring der commissie is mitsdien ook getrokken het door Mr. Treub in de laatste maanden voor zijn hernieuwd ministerschap meer dan eens aangeprezen denkbeeld om over te gaan tot instelling van een Raad van Handel en Nijverheid, vertegenwoordigend den grooten goederenhandel, den grooten geldhandel en de groote nijverheid, welke raad in geregelde verbinding met de regeering zou staan en tot taak zou hebben deze van advies te dienen omtrent alle kwesties op het gebied van het internationaal handelsverkeer. De Commissie zou worden voorgezeten door den Minister van Handel en Nijverheid, terwijl de Ministers van Buitenlandsche Zaken, Waterstaat, Koloniën en Financiën ambtshalve lid zouden zijn.

Het denkbeeld is voor den heer Treub onderdeel van een grooter geheel van maatregelen, noodig niet alleen voor den aanvankelijken tijd van overgang na den oorlog, doch ook voor het daarop volgend nieuwe economische tijdperk. De verhouding tusschen overheid en het vrije bedrijfsleven acht de heer Treub door den oorlog alom blijvend gewijzigd. Ook hier te lande zal men, al ware het reeds uit overwegingen van louter defensieven aard, eenzelfde weg dienen op te gaan. Onze toevoer van overzee, de belangen van nieuw gegroeide industrieën, de mogelijkheid van systematische dumping vanuit het buitenland, het eigen verkeerswezen, dit te eerder na de aaneensluiting op spoorweggebied, zullen voorloopig de volle aandacht van de regeering moeten hebben en deze zal met de noodige bevoegdheden dienen te worden bekleed om eigener beweging te rechter tijd met maatregelen van afweer of steun te kunnen ingrijpen. Wil de regeering hiertoe in staat zijn, wil zij voorts aan onzen met een eigen buitenlandsch bankwezen groeienden export den noodigen steun kunnen geven en in het algemeen de verbetering van den buitenlandschen economischen dienst met kracht en kennis van zaken kunnen doorvoeren, dan is noodzakelijk, dat, naast reorganisatie van het huidig departement van Landbouw, Nijverheid en Handel, tusschen de regeering en het vrije bedrijfsleven nauwer verband en eene innige samenwerking tot stand komt. Is het hoofddoel van den Raad van Handel en Nijverheid hiermede aangegeven, Mr. Treub verwacht van de instelling nog een dubbel voordeel, waarvan het eerste inderdaad van niet geringe beteekenis zou zijn. De instelling van den Raad zal er toe kunnen bijdragen „het vraagstuk van de handels- en nijverheidsbevordering aan de partijpolitiek, waarin het te kwader ure verzeild raakte, te onttrekken” en voorts de samenwerking der verschillende departementen op economisch gebied kunnen bevorderen.

Dat onze regeering na den oorlog zich voor uiterst gewichtige economische vraagstukken zal zien gesteld, niet in de laatste plaats op internationaal gebied, kan slechts ontkennen wie de teekenen misverstaat. Hoever zij den geschetsten weg zal moeten gaan, moge voor discussie vatbaar zijn, dat zij zich aan deze taak, wanneer het oogenblik daar is, niet zal mogen onttrekken, staat vast. Wijze voorzorg eischt dan evenwel, dat zij zich reeds thans zoo goed mogelijk voor haar taak voorbereidt. Tot de maatregelen van voor-

bereiding, die in de eerste plaats overweging verdienen, behoort stellig het in het leven roepen van den Raad van Handel en Nijverheid, om den naam van Mr. Treub te handhaven. Mits deze Raad in werkelijkheid een vertegenwoordiging zij van de betrokken bedrijfsgroepen, waartoe behalve goederenhandel, industrie en geldhandel ook nog de groote scheepvaart ware te rekenen. Mr. Treub laat zich over de wijze van samenstelling niet verder uit. Het is dus misschien goed deze vraag met een enkel woord onder de oogen te zien.

Twee mogelijkheden bestaan. De eene is: samenstelling van regeeringswege op de wijze o.a. van de bestaande commissie voor de handelspolitiek, de andere: aanwijzing geheel of hoofdzakelijk door de belanghebbenden zelf. Tusschen deze beide mogelijkheden schijnt de keuze niet twijfelachtig. Alleen toch dan zal van den Raad kracht kunnen uitgaan en het woord gezag hebben, wanneer niet de wil van den toevalligen minister maar het vertrouwen der bedrijfs-genooten aan den Raad ten grondslag ligt. Wil men dit laatste, dan ligt voor de hand de aanwijzing bedrijfsgewijs te regelen. In de takken van handel en industrie, finantie- en scheepvaartwezen, waar reeds een krachtig vereenigingsleven bestond en de overheid dus de organen en personen, die haar zouden ter zijde staan, reeds door de bedrijfs-genooten aangewezen vond, is in de afgelopen jaren deze samenwerking in hooge mate proefhoudend gebleken. Tegelijk zijn in en door den oorlog ook in die takken van ons economisch leven, waar een vereenigingswezen tevoren niet of nauwelijks bestond, de onderlinge banden in hooge mate versterkt. Gemeenschappelijke belangen noopten tot gemeenschappelijk handelen, gemeenschappelijke in- en verkooporganisaties zijn opgekomen, in distributiecommissies heeft men elkander gevonden, kortom veel meer dan vroeger reeds het geval was, is de bedrijfsgewijze aaneensluiting in dezen tijd naar voren gekomen. Of men bij de samenstelling van den Raad van de hierboven bedoelde organisaties gebruik zal maken, dan wel een afzonderlijk op denzelfden grondslag gevestigd kiesorganisme in het leven zal roepen, is ten slotte een vraag van uitvoering. Hoofdzaak is, dat men gebruik maakt van de middelpuntzoekende krachten en de geneigdheid tot associatie thans, zij het onder den drang der omstandigheden, zoo gegroeid.

Ook de regeering heeft van haar kant bewijs gegeven van het besef, dat in deze richting iets behoort te worden gedaan. Blijkens mededeeling van den Minister van Buitenlandsche Zaken bestaan plannen tot reorganisatie van de commissie voor de handelspolitiek. De plannen bepalen zich echter tot een veel beperkter gebied dan van den heer Treub, waaraan wij in beginsel stellig de voorkeur zouden willen geven. Intusschen blijkt uit de mededeeling wel, dat ook de regeering oog heeft voor de beteekenis eener organische vertegenwoordiging van de verschillende takken van ons economisch leven.

Afgewacht zal moeten worden, wat, nu bovendien de heer Treub weder in den Ministerraad heeft zitting genomen, ten slotte door de regeering in dezen wordt gedaan. Wil de regeering zich echter ooit verantwoord kunnen achten tot het in het leven roepen van een Raad van Handel en Nijverheid, breed gedacht als door den heer Treub en in den waren zin des woords eene vertegenwoordiging van de verschillende takken van ons economisch leven, dan zal van tevoren hebben vast te staan, dat in de kringen der belanghebbenden zelve op zoodanige vertegenwoordiging wordt prijs gesteld. Reeds hebben zich op de Utrechtsche vergadering enkele stemmen, waaronder, indien wij goed hebben verstaan, ook die van den heer Stork, zich in deze richting doen hooren. Het zal echter noodig zijn, dat zij door meerderen worden gevolgd, die omtrent de meening in de kringen, wien het in de eerste plaats aangaat, geen twijfel laten.

MOLESTVERZEKERING.

De Nederlandsche verzekeringsmarkt doorleeft moeilijke tijden. De verliezen van begin Februari en het torpedeeren van de zeven schepen buiten Fal-mouth, hadden reeds, binnen den tijd van een maand, aan de Amsterdamsche en Rotterdamsche beurzen een schade van een aantal millioenen berokkend. Die schade is nu nog vermeerderd door de vernieling van eenige Noorsche stoomschepen, die kostbare — hier te lande verzekerde — ladingen naar Rotterdam vervoerden.

Deze reeks van verliezen deed weder eenige ongerustheid ontstaan over den financieelen toestand van de assurantiemarkt, vooral omdat men, denkend aan het groote aantal voor Nederland bestemde schepen, dat nog in Engeland ligt, vreesde met de mogelijkheid van nog meerdere verliezen te moeten rekening houden. Zooals wij reeds in ons nummer van 28 Februari uiteenzetten, moet echter aan het samen-vallen van veel verliezen op eenzelfde beurs niet te veel gewicht gehecht worden.

De hervatting van de Atlantische scheepvaart gaf een verlevendiging op de assurantiemarkt, maar daar verschillende verzekeraars nog een afwachtende houding aannamen en andere (met name de Duitsche) zich bepaalden tot het geven van dekking buiten het door Duitschland afgesloten verklaarde gebied, moest nu in verschillende gevallen een beroep worden gedaan op de staatsverzekering. De premieën blijven zeer hoog, zij herinneren aan die van Augustus 1914.

De premie van de Engelsche staatsverzekering werd op 19 Maart van 2 gs. pCt. op 3 gs. pCt. verhoogd. Ook deze nieuwe premie is belangrijk beneden die van de markt in Londen.

HET GEMEENTELIJK GIROWEZEN.

In het Algemeen Handelsblad van 23 Februari i.l., avond-editie, heeft de heer Mr. F. E. Posthumus Meijjes nogmaals de aandacht gevestigd op zijn artikel over bovengenoemd onderwerp in „Economisch-Statistische Berichten” van 27 September, op de repliek van onze Wethouder voor de Financiën, Mr. S. de Vries Cz., in het nummer van 25 Oct. 1916 en op zijne dupliek van 29 November 1916.

Waar het, met het oog op de toekomst, inderdaad van het meeste belang is, welk standpunt thans ten opzichte van den opzet van dezen dienst door ons Gemeentebestuur wordt ingenomen, zij het mij vergund, de gevoerde polemiek nog eens onder de aandacht te brengen.

De heer Posthumus Meijjes vreest voornamelijk, dat een gemeentelijke dienst niet zal kunnen beantwoorden aan de strenge eischen, die de Directie eener particuliere depositobank aan de liquiditeit harer beleggingen stelt, en voorziet dat de Gemeente, wanneer bij het uitbreken eener crisis opvragingen in grooten getale binnenkomen, tot hare rekeninghouders zal moeten zeggen: „uw geld is veilig, ik heb het goed belegd doch contanten heb ik niet.” De heer Meijjes ziet in den eventueel op te richten dienst niet anders dan een depositobank, speciaal ten dienste der kleine burgerij.

De Wethouder voor de Financiën, in zijn bovenaangehaald artikel de bezwaren van den heer Meijjes besprekende, erkent „dat de eventueel op te richten gemeentelijke girodienst van Amsterdam dat onderdeel van hare taak niet zal mogen verwaarloozen en dat de regeling van de gestie van dien dienst met betrekking tot dit punt de noodige waarborgen zal moeten bevatten.”

Waar de Wethouder het in principe eens is met den heer Posthumus Meijjes is het slechts de vraag: kan de regeling van de gestie van dezen dienst de noodige waarborgen bevatten?

De heer De Vries stelt den heer Meijjes hieromtrent gerust: der Gemeente „staan alle hulpmiddelen ten dienste waarover eenige particuliere bank beschikt en daarenboven zal zij door het machtige credietmiddel

der gemeente, de beleening van anticipatiebiljetten, in staat zijn contanten uit te betalen zelfs dan wanneer het bij een solide particuliere bank mocht hokken”.

Volgens den heer Meijjes beschikt de Gemeente echter niet over de hulpmiddelen die een particuliere bank ten dienste staan (beleenbare effecten- en wisselportefeuilles); de beleening van anticipatiebiljetten acht hij in crisistijd geen deugdelijk credietmiddel.

Het is mij niet mogelijk, een principieel verschil te ontdekken in de beleening van effecten en wissels van particuliere banken en de beleening van anticipatiebiljetten van gemeentelijke banken. In beide gevallen wordt de steun der circulatiebank ingeroepen, in beide gevallen moet deze, om steun te kunnen verlenen, hare debet-saldi sterk doen uitzetten. De Nederlandsche Bank is in crisistijd de eenige instelling waar de particuliere banken de door den geachten schrijver genoemde activa kunnen beleenen. Waarom zou de circulatiebank de wissels der Gemeente achter stellen bij andere?

In zijn dupliek citeert de heer Meijjes een stukje uit den Engelschen Economist, waarin de verdwijning van den „merchant banker” besproken en toegejuicht wordt. Dit stukje heeft betrekking op Engelsche toestanden en doelt speciaal op het gevaar, dat depositogelden bij „mixed-banking” loopen, om voor minder liquide belegging te worden aangewend.

Onder mixed-banking kan m.i. een gemeentelijke dienst die afzonderlijk wordt beheerd, niet worden gerangschikt, doch, in het midden latend of dit al dan niet juist is, en of de merchant-banker zoo in Engeland als ten onzent heeft afgedaan, moet er op worden gewezen, dat de consequentie van de redeneering van den heer Posthumus Meijjes is, dat alleen die instellingen tot het aannemen van depositos gerechtigd zijn, die van dit bedrijf hare specialiteit maken.

Zelfs indien wij zonder meer dit punt zouden willen toegeven, ware daarmee geenszins erkend, dat deze depositobanken practisch hare liquiditeit verzekerd hadden. Zelfs dan zou in crisistijd bij de circulatiebank moeten worden aangeklopt tenzij, naar het voorbeeld der groote Engelsche Banken, eigen goudreserves aanwezig waren om het gewekte wantrouwen te bezweren en onnoodig opvragen van depositos te doen ophouden.

Het wenschelijke van dit Engelsche systeem is reeds dikwijls voor de depositobanken van het vasteland van Europa bepleit, de ontwikkeling der groote Europeesche banken toont echter duidelijk een andere strooming aan.

De sterke bankconcentratie der laatste decennia, gepaard gaande met ver doorgevoerde decentralisatie der bedrijven, heeft veelal besparingen niet gebracht, wel echter een stijging der algemeene onkosten, die niet door hoogere rentabiliteit werd gecompenseerd.

In „Deposit- und Spekulationsbanken” geeft Prof. Ad. Weber onderstaand, aan de Deutsche Economist ontleend staatje:

Onkosten in procenten der bruto-winst (1911):	
Deutsche Bank	42,6 pCt.
Dresdner Bank	34,4 „
Discontogesellschaft	33 „
Bank f. Handel & Ind.	47,9 „
Schaaffhausen	25 „
Commerz- & Disc. Bank	47 „
Nationalbank f. Deutschland	28 „
Mitteldeutsche	39,5 „

terwijl dit cijfer voor de zonder filialen werkende Berliner Handelsgesellschaft slechts 19,5 pCt. bedroeg.

Uit een ander door Weber medegedeeld staatje omtrent de rentabiliteit der aandelen Direction der Disconto Gesellschaft blijkt, dat deze voor het tijdvak 1889-1910 niet ten volle 5 pCt. bedroeg, (naar den gemiddelden beurskoers der aandelen berekend) hoewel het aandelenkapitaal in deze jaren van 75 tot 170 millioen Mark werd opgevoerd.

In zijn „Bankpolitik” wijdt Somary een hoofdstuk aan het eigen kapitaal der banken, waarin hij met onderstaande cijfers aantoot, hoezeer de beteekenis van het eigen kapitaal der banken afneemt en de invloed der „vreemde middelen” stijgt.

De Londensche Banken hadden in.

1893 £ 47.500.000 kapit. bij £ 266.500.000 vreemd geld.
1912 „ 79.000.000 „ „ „ 741.000.000 „ „

In de Vereenigde Staten van Noord-Amerika bedroeg het eigen kapitaal in procenten van de totale verplichtingen:

bij de National Banks 1890	39	pCt.
	1913	15,7 „
bij de State Banks 1890	38	„
	1913	13,5 „

Bij vijf groote Fransche instellingen was de verhouding ult. 1912: 14,6 pCt. der totale verplichtingen, bij de Berlijnsche banken 30 pCt. Intusschen valt bij de Duitsche banken hetzelfde verschijnsel waar te nemen: het totaal balanscijfer der Deutsche Bank steeg van 1909—1912 van Mk. 1.892.000.000 tot „ 2.255.000.000

zonder wijziging in het aandeelenkapitaal.

Somary, die als banken definieert „jene Institute deren Beruf es ist, Kredit zu nehmen” acht het eigenkapitaal der banken dan ook niet „begriffsnotwendig”. Het dient z.i. in de eerste plaats om vertrouwen te wekken in de kredietwaardigheid der onderneming, echter: „Garantie von öffentlichen Körperschaften, staatlicher Zwang bei der Notenannahme oder selbst Vertrauen des Publikums zu den Gründern des Instituts vermögen das Eigenkapital zu ersetzen.”

De eventueel op te richten girodienst der Gemeente Amsterdam verkeert natuurlijk in zulk een uitzonderingsgeval. Niemand, de heer Posthumus Meijjes allermint, denkt er aan, de verzekering van onzen Wethouder, dat het geld bij de Gemeente veilig is, in twijfel te trekken. De heer Meijjes is integendeel bevreesd, dat het geld, voor overigens nuttige dingen besteed, in letterlijken zin zal worden vastgelegd.

Nu zou onze Wethouder in uitzicht hebben kunnen stellen, dat, bijaldien het betalen zonder contanten voldoende populariteit had verworven vóór het uitbreken eener crisis, de Gemeente in crisistijd hare rekeninghouders zou kunnen tevreden stellen met boekingen op girorekening en boekingen, resp. beschikbaarstelling op aardappelrekening, rijstrekening, kolenrekening enz.

Mr. S. de Vries Cz. heeft den heer Meijjes echter toegegeven, dat de op te richten girodienst op de liquiditeit der middelen zal hebben te letten, zich daarbij op het standpunt van den heer Meijjes plaatsende, dat de dienst volgens de voor depositobanken als gezond erkende regelen dient te worden bestuurd.

Het is daarom, dat ik de aandacht wensch te vestigen op bovenstaande cijfers van het groote buitenslandsche particuliere bankbedrijf, waaruit m.i. blijkt, dat ook de particuliere instellingen bij intredende crisis op den steun der circulatiebanken aangewezen zijn.

In Engeland is door bekende bankiers herhaaldelijk op verhooging der liquiditeit aangedrongen, in Duitschland wordt door het Reichsbank-Directorium sinds jaren een „zachte drang”, met hetzelfde doel, toegepast.

Ook de door mij aangehaalde, moderne Dr. Somary, gevoelt blijkbaar zelf, dat zijn definities iets paradoxaals hebben. Nog in hetzelfde hoofdstuk omtrent het „Eigenkapital der Banken” (pag. 11 en 12 zien wij hem zich scharen aan de zijde van hen, die ten aanzien der spaarbanken waarschuwen tegen het te zeer leunen dezer instellingen op het „Garantieverband” waartoe zij behooren.

Hij zegt o.m. „Aus der historischen Entstehung als kleine Volksinstitute ist die Vernachlässigung des Eigenkapitals bei den Sparkassen zu erklären; aber bei der heutigen Grösse dieser Anstalten ist die

Fortsetzung der bisherigen Politik nicht ohne Gefahr.” Voorts wijst hij op het groote bedrag, dat door spaarbanken in hypotheeken is belegd en op de verliezen die deze banken in de laatste jaren vóór den oorlog op hun belangrijk bezit van eerste-rangs beleggingswaarden geleden hebben.

Van hoeveel te meer belang is het, dat eene depositobank in staat zij, de haar eventueel teruggevraagde gelden uit te betalen. Hare rekeninghouders toch leggen geen gelden in met de bedoeling, deze tot een kapitaaltje voor den ouden dag te laten aangroeien, zij vertrouwen — bij een op te richten gemeentelijken girodienst — hun gelden aan de Gemeente toe, om, in ruil daarvoor, door dien dienst betalingen te kunnen doen en vorderingen te kunnen innen!

Wellicht heeft onze Wethouder voor de Financiën reeds thans zekerheid omtrent een eventueel door de Nederlandsche Bank te volgen gedragslijn verkregen en houdt deze, bij de vernieuwing van haar octrooi, rekening met een uitbreiding van het giroverkeer in ons land.

Is dit het geval — en behoeven wij hieraan te twijfelen? — dan schijnt het mij toe, dat het door den heer Meijjes geopperde bezwaar — hoe belangrijk dit uit een oogpunt van bankpolitiek ook zij — niet tegen gemeentelijk giro kan worden aangevoerd.

Amsterdam, 12 Maart 1917.

P. LOEB.

KINABAST EN KININE.

De cultuur op Java begon ongeveer in 1870 en heeft zich vooral na 1887 belangrijk uitgebreid, voornamelijk ten koste van Ceylon en Zuid-Amerika, zoodat thans het monopolie vrijwel geheel in handen van onze koloniën is. De verschepingen naar Amsterdam bedroegen in 1895 4.400.000 kilo en in 1916 8.600.000 kilo bast. Voegt men bij dit laatste cijfer de hoeveelheid bast, die door de Bandoengsche Kinine-fabriek verwerkt wordt, dan komt men op een totale productie van Java op rond 10 miljoen kilo.

De kinabasten bestaan voor ongeveer $\frac{9}{10}$ uit fabrieksbasten, waaruit de kinine bereid wordt, en $\frac{1}{10}$ uit pharmaceutischen bast, die voor drogisten-doel-einden gebruikt wordt. De fabrieksbast is in hoofdzaak afkomstig van de Cinchona Ledgeriana en wordt vergruisd in balen verpakt, terwijl de pharmaceutische bast door de Sucrubra geleverd wordt en in pijpen — dat zijn stukken schors ter lengte van 25 à 50 c.M. — in kisten verladen wordt.

De waarde der fabrieksbasten wordt bepaald door het gehalte aan zwavelzure kinine, dat 2 à 12 pCt. — gemiddeld 6½ pCt. — bedraagt. De verkoopprijs per $\frac{1}{2}$ kilo, gedeeld door het percentage kininesulfaat, geeft den unitprijs weer.

De unitprijs bedroeg in:	1895	2,80 cent.
	1900	10,10 „
	1905	5,77 „
	1910	3,15 „
	1915	6,20 „
	1916	11,40 „

De voortdurende prijsdaling na 1900 had bij de planters op Java de meening doen post vatten, dat niet de positie van het artikel daaraan schuld had, maar te wijten was aan een voor producenten hoogst ongewenschte samenwerking van de kininefabrikanten. Om zich daartegen te wapenen, was in 1896 met geld van de planters te Bandoeng de Bandoengsche Kininefabriek opgericht, maar na vele jaren van onbeteeuende resultaten had deze fabriek het denkbeeld van coöperatie met hen opgegeven en haar heil gezocht in zelfstandigen werkkring. Allerlei pogingen werden daarna door planters beproefd om zich aan den druk van de fabrikanten te onttrekken, maar tot eensgezindheid konden zij niet komen. Deze toestand werd echter ook door de tegenpartij onraadzaam geacht, in de eerste plaats, omdat zij bevreesd waren voor de toenemende beteekenis van de „Bandoengsche”

en voor de oprichting van nieuwe kininefabrieken op Java en in Italië en vervolgens ook, omdat zij voor een geregelden gang hunner zaken groot belang hadden bij een stabielen unitprijs. Zij vormden daarom een trust, waartoe direct of indirect toetraden de Amerikaansche, Engelsche, Nederlandsche en Duitse fabrikanten, benevens de „Bandoengsche”. Deze trust bood vervolgens aan planters samenwerking aan teneinde verdere prijsdaling waardoor de kinabastcultuur met ondergang bedreigd werd, te beletten. Na lang onderhandelen konden de partijen tot overeenkomst geraken en wel voor den duur van 5 jaar, aangevande 15 Juli 1913. Fabrikanten verbonden zich in elk contractjaar een hoeveelheid bast, vertegenwoordigende 515.000 kilo kininesulfaat, tot een unitprijs van 5 cent per $\frac{1}{2}$ kilo, over te nemen en voorts aan planters de helft uit te keeren van hetgeen kininesulfaat Pharm. Germ. II meer zou opbrengen dan f 16,50 per kilo.

Alle 122 Java-ondernemingen (enkele kleine uitzonderingen niet medegerekend) inclus de Gouvernementsaanplantingen, te samen op dat tijdstip een productie van 584.000 kilo kininesulfaat in bastvorm vertegenwoordigende, traden tot de overeenkomst toe. Zij hadden zich daarbij een inkrimping van hare productie met ruim 10 pCt. in de eerste 3 contractjaren en van 16 pCt. in de laatste 2 jaren te getroosten. Ter richtige uitvoering van de overeenkomst werd te Amsterdam het „Kinabureau” opgericht, bestaande uit 3 vertegenwoordigers van de fabrikanten en 3 van de planters, onder leiding van een onpartijdigen voorzitter.

De wereldoorlog had echter op de overeenkomst onvoorziene gevolgen. Doordat Duitschland een uitvoerverbod op kinine uitvaardigde, werden de Duitse fabrikanten gedwongen hun zaken zeer belangrijk in te krimpen en ging hun aanzienlijken exporthandel voornamelijk over aan de 2 Nederlandsche fabrieken (de Amsterdamsche Chininefabriek te Amsterdam en de Nederlandsche Kininefabriek te Maarsen), aan de „Bandoengsche” en aan de Engelsche fabriek van Howards & Sons Ltd. te Ilford. Hoeveel elk dezer fabrieken in 1916 verwerkt heeft, is onbekend; alleen blijkt uit het jaarverslag der „Bandoengsche” over 1915, dat zij in 1915 102044 kilo kinine produceerde, gelijkstaande met 20 pCt. van de wereldproductie.

Een ander gevolg van den oorlog was de stijging der prijzen. Londen noteerde begin 1914 voor kinine 1/— à 1/1, in begin 1915 1/2, maar daarna dreven de speculanten de prijzen op tot 5/6 à 6/— in Oct. 1915. Dit werd mogelijk gemaakt door de sterke vermindering van den Londenschen voorraad, die einde 1913 213.073 £ bedroeg, einde 1915, 97.226 £ en einde 1916 76.570 £. Desniettegenstaande bleef te Amsterdam de bastunit in 1915 evenals in 1914 op 6,20 cent staan, wat het gevolg was van de wijze, waarop volgens het kinaccontract de officieele verkoopprijs door het Deutsche Gold- & Silber-Scheideanstalt, vormals Roessler te Frankfurt a/M. werd geconstateerd. Te beginnen met 1916 werd met het oog op deze onbillijkheid, die in strijd was met den geest van de overeenkomst, tusschen planters en fabrikanten een nieuwe regeling getroffen; in hoofdzaak hierop neerkomende, dat laatstgenoemden niet meer een bepaald kwantum hadden af te nemen, maar een hoeveelheid kininesulfaat in bast als overeenkwam met hunne werkelijke verkoopen en dat de voor den bast te betalen prijs zóó geregeld zou worden, dat de helft van kinineprijzen ten goede kwam aan planters en de wederhelft aan de fabrikanten. Het gevolg van deze aanvullende overeenkomst was, dat planters den gemiddelden unitprijs van 1916 tot 11,40 cent zagen stijgen, terwijl de hoeveelheid, die in de 10 Amsterdamsche toewijzingen, van hen werd afgenomen, voor het jaar 1916 tot 581,701 kilo kininesulfaat vermeerdeerde.

De leiding der kininemarkt is thans voor een be-

langrijk deel in handen van de Nederlandsche fabrikanten en van de „Bandoengsche” gekomen. De nationale idee is op den voorgrond getreden. Zoo dat ook in de toekomst mogelijk zal blijven, dan zullen planters en fabrikanten overleg moeten plegen, teneinde tegen prijsopdrijving, die voornamelijk van Amerikaansche speculanten uitgaat, te waken. Hooge prijzen voor bast en kinine toch zullen het onvermijdelijke gevolg hebben, dat andere landen zich weder op de bastcultuur zullen gaan toeleggen en dat er elders fabrieken zullen worden opgericht, want winsten als die van de „Bandoengsche” zijn aanlokkelijk (dividend over 1913/15, 17½, 28½ en 55 pCt., interim dividend over 1916, 50 pCt.) evenals die van de verschillende kinacultuurmaatschappijen. Bovendien werken hooge kinineprijzen het verbruik tegen ten bate van andere koortsverwende geneesmiddelen en beletten het vinden van nieuwe afzetgebieden, waarvoor China wel in de eerste plaats in aanmerking komt. Het is daarom te hopen, dat de kinineprijzen na den oorlog spoedig weder tot het normale standpunt van ongeveer f 25 per kilo sulfoschinine Ed. IV zullen terugloopen.

BANQUE IMPERIALE OTTOMANE EN CREDIT NATIONAL OTTOMAN.

Tot in 1915 had in Turkije de Banque Impériale Ottomane (kapitaal 10 miljoen Turksche Ponden) het uitsluitende monopolie van bankpapier-uitgifte, wat haar verstrekt was tot het jaar 1925. Zij vervulde voornamelijk de rol van financieel agent der regeering en kredietbank: circulatiebank was zij slechts voor Konstantinopel en omgeving, immers in de provincie wisselde de bank geen bankpapier in en zodoende was het daar niet in omloop. Ook haar balanspublicatie was zeer gebrekkig. Deze bank, oorspronkelijk een zuiver Engelsche onderneming, was in 1863 tot circulatiebank vervoemd en stond zodoende onder sterken buitenlandschen invloed: de benoeming van de directeurs, beslissingen omtrent bankpapier-uitgifte, disconto, enz., waren afhankelijk van een comité van 26 personen door de aandeelhouders samengesteld, hetwelk te Londen of Parijs vergaderde. Van deze 26 personen moesten er 10 Engelschen zijn, 10 Franschen, en 6 Oostenrijkers. Toen nu de oorlog uitbrak en de Banque Impériale Ottomane naar de opvatting der Turksche regeering haar aandeel moest dragen in de financiering van de oorlogskosten, kon een conflict tusschen de regeering en het comité niet uitblijven. In Januari 1915 werd de Bank voor den duur van den oorlog onder regeeringstoezicht gesteld: aanleiding hiertoe gaf een weigering van het comité om de circulatie met 2 miljoen £ T. te verhoogen. Reeds vóór dezen maatregel waren de bankbiljetten onder dwangkoers gesteld. Thans nam de Turksche regeering, door bemiddeling van de Dette publique, en met krachtadigen steun van Duitschland en Oostenrijk, zelve de papieruitgifte ter hand, nadat de Banque Impériale Ottomane van haar uitsluitend voorrecht, voor den duur van den oorlog afstand had moeten doen.

Van al deze maatregelen had de leiding berust bij Djavid bei, den huidige minister van Financiën, ook hij had de hand in de oprichting van een nieuwe groote Bank: de Crédit National Ottoman. In organisatie en werkkring kan zij een navolging genoemd worden der Duitse Grootbanken, doch haar kapitaal, groot 4 miljoen £ T. moet zich uitsluitend in Turksche handen bevinden. Na 10 jaar moet de directeur-generaal (thans een Oostenrijker, Victor Weil) ook van Turksche nationaliteit zijn. In de Statuten wordt uitdrukkelijk onder haar operaties genoemd de steun met kapitaal als anderszins van nationale handels- en industriele ondernemingen en verder van publieke werken als spoor- en verkeerswegen, bevoeiingswerken etc., bovendien is zij verplicht voor de regeering verscheidene functies van financieelen aard te vervullen. Daartegenover staan allerlei privileges

haar door de regeering verleend: vrijdom van belastingen en postporti, en voorrechten aan de aandelen verbonden.

Verder bestaat bij de regeering het plan om na afloop van het privilege der Banque Impériale Ottomane een Staatsbank op te richten, welke dan met de bankpapier-uitgifte belast zal worden.

INGEZONDEN STUKKEN.

PRODUCTIE- EN CONSUMPTIE-STATISTIEK.

Mijne Heeren,

Met veel instemming las ik het artikel onder bovenvermeld titel in uw weekblad van 7 Maart l.l. De meening van den geachten schrijver, dat het met de statistische gegevens onzer nijverheid nog slecht gesteld is, deel ik geheel.

Om u maar een staaltje te noemen: Bij het naslaan van „Jaarcijfers voor het Koninkrijk der Nederlanden 1915”, bemerkte ik, dat de gegevens over „scheepsbouw” in alle tabellen, voorkomende op blzn. 88 tot en met 92, gecombineerd worden met die over... „vervaardiging van rijtuigen”.

Het ontgaat mij ten eenenmale, hoe men er toe kon komen de gegevens van twee zóó weinig analoge bedrijven samen te voegen. G.

REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Bloem, meel en brood. Met ingang van 12 dezer zal bij de levering van bloem aan grossiers, die aan bepaalde voorwaarden voldoen, behalve de hen reeds toegekende reductie, door het Rijk eene extra-vergoeding van 25 cts. per 100 K.G. worden uitgekeerd.

In verband met de wijziging in de samenstelling der voor het broodbakken te gebruiken grondstof (toevoeging van aardappelmeel) zijn door den Minister nieuwe maximumprijzen vastgesteld voor regeeringsmeel, bloem, bruinbrood en tarwewaterbrood. De inkoop-prijs voor de gemeenten, ingevolge art. 3 der Distributiewet, is voor regeeringsmeel vastgesteld op f 22,35 per 100 K.G.

Met ingang van 15 dezer zal geen Amerikaanse bloem meer worden geleverd. Zoo spoedig mogelijk zal regeeringsbloem van de volgende samenstelling worden geleverd: 40 pCt. gebuilde inlandsche bloem, 30 pCt. Amerikaanse bloem en 30 pCt. aardappelmeel; en regeeringsmeel, voor bruinbrood, samengesteld uit 47½ pCt. ongebuilde tarwemeel, 15 pCt. rogge-meel en 7½ pCt. tarwezemelen of tarwegrint.

Verbod van tarwe en rogge als veevoeder. Met ingang van 15 dezer is door den Minister van Landbouw enz. verboden, behoudens zijn bijzondere toestemming, tarwe en rogge te verwerken als voedermiddel voor dieren, en tarwe en rogge, onverwerkt of verwerkt, ongemengd of gemengd met andere stoffen, als voedermiddel voor dieren te gebruiken.

Rijst. Met ingang van 16 dezer is het, zonder schriftelijke machtiging van den Minister van Landbouw; enz. verboden rijst van welke soort ook te vermalen. De maximuminkoop-prijs van rijst (voorloop Rangoon- of Bassein-) voor de gemeenten, ingevolge art. 3 der Distributiewet 1916, is thans vastgesteld op f 32,50 per 100 K.G. (tot dusverre was dit f 28,25)?

Verbouw van voedingsgewassen op zij kanten van wegen. De Minister van Landbouw enz. heeft de betrokken autoriteiten verzocht te bevorderen, dat de bermen van de Nederlandsche wegen, die naar schatting in totaal een lengte van meer dan 30.000 K.M. hebben, voorzoover doenlijk aan de productie van voedingsmiddelen worden dienstbaar gemaakt.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	17 Maart 1917	20 Juli 1914
Ned. (Disc. Wissels.	4½ sedert 1 Juli '15	3½ sedert 23 Mrt. '14
Bank { Bel. Binn. Eff.	4½ „ 1 „ '15	4 „ 23 „ '14
{ Vrsch. in R.C.	5½ „ 19 Aug. '14	5 „ 23 „ '14
Bank van Engeland	5½ „ 18 Jan. '17	3 „ 29 Jan. '14
Duitsche Rijksbank	5 „ 23 Dec. '14	4 „ 5 Febr. '14
Bank van Frankrijk	5 „ 20 Aug. '14	3½ „ 29 Jan. '14
Oostenr. Hong. Bk.	5 „ 10 Apr. '15	4 „ 12 Mrt. '14
Russische Staatsbk.	6 „ 27 Juli '14	5 „ 1 Apr. '14
Nat. Bank v. Denem.	5 „ 10 „ '15	5 „ 6 Febr. '14
Zweedsche Rijksbk.	5½ „ 9 Nov. '16	4½ „ 6 „ '14
Zwitserse Nat. Bk.	4½ „ 2 Jan. '15	3½ „ 19 „ '14
Bank van Italië..	5 „ 1 Juni '16	5 „ 9 Mei '14
Feder. Res. Bk. N.Y.	3-4½ —	—
Javasche Bank....	3½ „ 1 Aug. '09	3½ „ 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen	Berlijn	Parijs	N. York
	Part. disconto	Prolongatie	Part. disconto	Part. disconto	Part. disc.	Call-money
17 Mrt. '17	2½-1/8	2½	4 9/16	4-5/8	—	2-2¼ 1)
12-17 M. '17	2-2 3/8	2½-4	4 9/16-13/16	4-5/8	—	1¾-2½
5-10 „ '17	2½	3-4	4 7/8-5 1/8	4-5/8	—	2¼-2½
26 F.-3M. '17	2½-2 5/8	3-3½	5 1/8-5 1/4	4-5/8	7	2-2½
13-18 M. '16	1¼-1½	2-1/4	5 3/8	4½-5/4	—	1¾-2
15-20 M. '15	4½	4¼-1/3	2 1/8-1/2	—	—	1¾-7/8
20-24 Jul. '14	3½-3 1/16	2¼-3/4	2¼-3/4	2½-1/2	2¾	1¾-2½

1) Noteering van 16 Maart.

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteeringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijksche koersen op New York, alsmede de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New York
12 Maart 1917 ..	11.83 1/4	39.97 1/2	42.57 1/2	2.48 5/8 *)
13 „ 1917 ..	11.82 7/8	39.82 1/2	42.55	2.48 1/4 *)
14 „ 1917 ..	11.82 3/4	39.65	42.55	2.48 1/4 *)
15 „ 1917 ..	11.82	39.20	42.45	2.48 *)
16 „ 1917 ..	11.81 3/4	39.62 1/2	42.50	2.48 1/8 *)
17 „ 1917 ..	11.81 1/4	39.50	42.50	2.48 1/4 *)
Laagste der week	11.81	39.—	42.40	2.47 3/4 *)
Hoogste „ „	11.83 3/4	40.05	42.87 1/2	2.48 5/8 *)
10 Maart 1917 ..	11.83	40.—	42.55	2.47 5/8
3 „ 1917 ..	11.79 3/4	40.12 1/2	42.40	2.47 5/8
Muntpariteit ..	12.10 5/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitserland	Weener	Kopenhagen	Stockholm	Batavia telegrafisch
17 Mrt. 1917	49.25	25.07 1/2	70.52 1/2	73.55	99 1/2-100 1/2
Laagste d. w.	49.15	24.75	69.90	73.30	—
Hoogste „ „	49.35	25.35	71.—	73.75	—
10 Mrt. 1917	49.30	25.35	71.10	73.40	99 1/2-100 1/2
3 „ 1917	49.25	25.27 1/2	69.02 1/2	73.10	99 1/2-100 1/2
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

De wisselmarkt was deze week flauw. Alle koersen, uitgezonderd de Skandinavische liepen terug. Londen daalde van 11,83¼ tot 11,81¼; Parijs van 42,57½ tot 42,47½; New York TT van 2,48½ tot 2,48½. Zwitser-

land was, zooals gewoonlijk in den laatsten tijd, weder aan meerdere schommelingen onderhevig; maar sloot toch ook lager als de vorige week. Berlijn daalde eerst zeer sterk en liep van 39,97½ terug tot 39,20. De beide laatste dagen der week was er echter weder meer vraag, slot circa 39,50. Weenen volgde getrouwelijk 25,30, 24,90, 25,12½. Alleen Skandinavië, zooals gezegd, vast, vooral voor Kopenhagen en Christiania.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gid.)
17 Maart 1917	4.76.50	5.84¾	69	40¼
Langste d. week ..	4.76.45	5.84¾	68	40¼
Hoogste ,, ,, ..	4.76.50	5.85	69½	40¾
10 Maart 1917	4.76.45	5.85	68½	40¾
3 ,, 1917	4.76.45	5.84¼	66½	40¾
Muntpariteit	4.86.67	5.18¼	95¼	40¾

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Londen	Noteerings-eenheden	6 Febr. 1917	20 Febr. 1917	Tijdperk 23-28 Februari		28 Febr. 1917
				Laagste	Hoogste	
Alexandrië ..	Piast. p. £	97½	97½	97½	97½	97½
B. Aires	d.p.gd.pes.	50 ¹⁰ / ₁₆	50 ¹⁰ / ₁₆	50 ⁸ / ₈	51	50 ⁸ / ₈
Calcutta	sh/d.p.rup.	1/4 ⁷ / ₁₆	1/4 ⁷ / ₁₆	1/4 ⁷ / ₁₆	1/4 ⁷ / ₁₆	1/4 ⁷ / ₁₆
Hongkong ..	id. p. \$	2/4¼	2/4¼	2/3 ⁸ / ₈	2/4½	2/4
Lissabon	d.p.escudo	31¼	31	30¾	31½	31½
Madrid	Peset. p. £	22.39½	22.44	22.41	22.53	22.46½
Montevideo ..	d.p.peso	53½	54¼	54 ⁸ / ₁₆	54¼	54 ⁸ / ₁₆
Montreal ...	\$ per £	4.78½	4.79½	4.78	4.79¼	4.78¾
Petrograd ...	R. p. £ 10	163¾	166½	166	169	168¾
R.d.Janeiro 1)	d. p. milr.	11¾	—	11 ²⁰ / ₃₂	12 ¹ / ₃₂	11 ²⁰ / ₃₂
Rome	Lires p. £	33.60	34.81	35.—	36.—	35.92½
Shanghai ..	sh/d.p.tael	3/7¼	3/8	3/6	3/6½	3/6
Singapore ...	id. p. \$	2/4 ³ / ₁₆	2/4 ³ / ₁₆	2/4¼	2/4 ³ / ₁₆	2/4 ³ / ₁₆
Valparaiso 1)	d.p.pap.p.	11 ⁷ / ₁₆	10 ¹⁰ / ₁₆	10 ³ / ₃₂	11 ⁸ / ₁₆	11 ⁸ / ₁₆
Yokohama ..	sh/d.p.yen	2/1 ⁸ / ₈	2/1 ⁸ / ₈	2/1 ⁸ / ₈	2/1 ⁸ / ₈	2/1 ⁸ / ₈

1) Noteeringen op 90 dagen.

Door het uitblijven der Engelsche bladen kunnen wij, tot onze spijt, de wisselkoersen hierboven, sinds 28 Februari, niet geven.

GOUD EN ZILVER.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK VAN ENGELAND.

Sedert begin Augustus 1916 worden de dagelijksche ontvangsten en onttrekkingen van goud door de Bank van Engeland tijdelijk niet bekend gemaakt.

ZILVER.

In de afgelopen week is de zilverprijs steeds verder gedaald. Na het slot der vorige week, 37½ d., noteerde hij Maandag 36¾ d. en liep dan geleidelijk terug tot 35¾ d. om Zaterdag 1/16 d. hooger te sluiten.

De hoogte van de zilverprijzen wordt toegeschreven aan het feit, dat de landbouwers, die goede winsten hebben gemaakt, geld weggelegd hebben tegen minder gunstige tijden. Een deel van het ruilmiddel werd aldus aan de circulatie onttrokken, een grootere vraag naar zilver ontstond, en een stijging in den prijs was het natuurlijk gevolg.

Noteering te Londen. te New York.

17 Maart 1917	35 ¹⁵ / ₁₆	73
10 ,, 1917	37 ¹ / ₈	75½
3 ,, 1917	37 ⁹ / ₁₆	78 ³ / ₈
24 Febr. 1917	37 ⁹ / ₈	77 ³ / ₈
18 Maart 1916	27 ⁹ / ₁₆	57
20 Maart 1915	23 ³ / ₄	50¼
20 Juli 1914	24 ¹⁵ / ₁₆	54¼

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 17 MAART 1917.

Activa.

Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 64.035.195,92½	B.-bk. ,, 44.135,17	Ag.sch. ,, 14.964.958,28½	f 79.044.289,38
--	-------------------------	---------------------	---------------------------	-----------------

Papier o. h. Buitenl. in disconto	Idem eigen portef. f 7.063.635,—	Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. ,, —	f 7.063.635,—
-----------------------------------	----------------------------------	--	---------------

Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	H.-bk. f 41.736.993,65	B.-bk. ,, 3.622.527,69½	Ag.sch. ,, 40.940.340,01½	f 86.299.861,36
--	------------------------	-------------------------	---------------------------	-----------------

Op Effecten	f 80.778.561,36
Op Goederen en Spec.	f 5.521.300,—
	f 86.299.861,36

Voorschotten a. h. Rijk

Munt en Muntmateriaal	Munt, Goud f 62.950.250,—	Muntmat. Goud ... ,, 529.074.105,36½	f 592.024.355,36½
-----------------------	---------------------------	--------------------------------------	-------------------

Munt, Zilver, enz. ..	f 6.876.034,76
Muntmat. Zilver ..	—
	f 598.900.390,12½

Effecten	Bel. v. h. Res.fonds. f 5.118.870,12½	id. van 1/8 v. h. kapit. ,, 3.959.898,25	f 9.078.768,37½
----------	---------------------------------------	--	-----------------

Geb. en Meub. der Bank	f 1.400.000,—
Diverse rekeningen	f 74.380.377,94½
	f 856.167.322,18½

Passiva.

Kapitaal	f 20.000.000,—
Reservefonds	f 5.155.090,93½
Bankbiljetten in omloop	f 731.797.645,—
Bankassigatiën in omloop	f 3.215.517,25
Rekening-Courant saldo's:	
Van het Rijk	f 21.254.227,75
Van anderen	f 66.154.091,83
	f 87.408.319,58
Diverse rekeningen	f 8.590.749,42
	f 856.167.322,18½

Beschikbaar metaalsaldo	f 433.515.896,95½
Op de basis van 2/3 metaaldekking	f 269.031.600,58½
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is ..	f 2.167.579.480,—

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's	—	376.671,71½
Buitenlandsche wissels	—	7.590,—
Beleeningen	—	1.107.505,69
Goud	—	—
Zilver	289.899,98	—
Bankbiljetten	—	7.551.465,—
Part. Rek.-Crt. saldo's ..	—	30.660.001,97½

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	17 Maart 1917	10 Maart 1917
Aan schatkistpromessen ..	f 138.500.000,—	f 124.340.000,—
waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst ..	f 60.000.000,—	f 60.000.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	f 86.694.000,—	f 62.505.000,—
Aan zilverbons	f 17.742.285,50	f 17.582.091,50

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank-biljetten	Andere opeischbare schulden
17 Maart 1917	592.024	6.876	731.798	90.624
10 " 1917	592.024	6.586	739.349	98.414
3 " 1917	591.560	6.481	744.585	89.986
24 Febr. 1917	591.555	6.577	732.694	80.771
17 " 1917	590.555	6.481	737.606	71.794
10 " 1917	589.552	6.673	743.322	62.770
3 " 1917	589.558	6.646	745.750	94.543
27 Jan. 1917	589.561	6.814	732.759	84.163
20 " 1917	589.578	6.805	736.433	78.021
13 " 1917	589.576	6.746	745.543	71.495
6 " 1917	590.589	6.694	751.767	68.526
30 Dec. 1916	587.602	6.985	758.379	58.316
23 " 1916	587.613	7.157	728.640	57.650
18 Maart 1916	509.469	4.799	582.430	105.608
20 Maart 1915	286.299	1.439	452.512	99.665 ¹⁾
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

¹⁾ Waarvan Rek. Crt. saldo van het Rijk f 41.995.000,—.

Data	Disconto's		Beleeningen	Beschikbaar metaal-saldo	Dek-kings-percentage
	Totaal	Hiervan Schatkist-promessen rechtstreeks			
17 Mrt. 1917	79.044	60.000	86.300	433.516	73
10 " 1917	79.421	60.000	87.407	430.158	71
3 " 1917	78.218	58.000	91.014	430.226	72
24 Febr. 1917	58.721	37.000	86.208	434.538	74
17 " 1917	59.420	37.000	85.970	434.255	74
10 " 1917	51.710	29.000	91.257	434.106	74
3 " 1917	97.049	77.000	78.137	427.245	71
27 Jan. 1917	78.223	53.000	68.517	432.090	73
20 " 1917	76.670	48.000	69.301	432.591	73
13 " 1917	79.029	47.000	72.282	432.014	73
6 " 1917	71.462	37.000	79.604	432.324	73
30 Dec. 1916	66.685	31.000	85.505	430.347	73
23 " 1916	56.459	31.000	77.433	436.612	76
18 Mrt. 1916	67.771	47.000	68.867	375.971	75
20 Mrt. 1915	78.228	—	200.774	176.992	52
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van 2/3 metaaldekking.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank-biljetten	Andere opeischb. schulden
6 Jan. 1917	73.143	24.947	158.750	44.550
30 Dec. 1916	73.263	24.588	156.593	44.865
23 " 1916	74.269	23.748	157.159	47.729
16 " 1916	72.317	23.032	158.878	43.990
8 Jan. 1916	42.841	32.438	138.178	33.477
9 Jan. 1915	37.608	26.305	130.537	18.721
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Beschikbaar metaal-saldo	Dek-kings-percentage
6 Jan. 1917	6.382	34.814	66.188	8.711	56.262	48
30 Dec. 1916	6.414	35.032	59.224	10.987	56.898	49
23 " 1916	6.190	37.584	57.551	10.005	57.039	47
16 " 1916	6.514	37.592	57.107	10.703	54.816	47
8 Jan. 1916	5.782	19.859	45.690	29.058	40.948	44
9 Jan. 1915	5.004	8.550	36.070	10.548	34.061	43
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa.

²⁾ Op de basis van 2/3 metaaldekking.

SURINAAMSCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Disconto's	Div. rekeningen ¹⁾
16 Dec. 1916	655	1.041	780	878	859
9 " 1916	633	1.057	790	877	872
2 " 1916	652	1.050	767	879	809
25 Nov. 1916	667	1.032	778	876	877
18 Dec. 1915	713	923	1.049	883	1.059
19 Dec. 1914	1.294	949	1.031	777	248
25 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK VAN ENGELAND.

WEEKSTAAT VAN 7 MAART 1917.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 70.781.155	Government Debt £ 11.015.100
	Other securities,, 7.434.900
	Gold coin and bullion....,, 52.331.155
£ 70.781.155	£ 70.781.155

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £ 14.553.000	Government securities.. £ 31.965.781
Rest.....,, 3.583.662	Other securities,, 196.029.100
Public deposits,, 120.889.462	Notes.....,, 32.544.435
Other deposits,, 123.164.665	Gold and silver coin.....,, 1.678.780
Seven-day and other bills...,, 27.317	
£ 262.218.096	£ 262.218.096

Door het uitblijven der Engelsche bladen zijn de cijfers van de twee laatste weekstaten hierboven niet kunnen worden opgenomen.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
14 Maart 1917	53.785	38.073	***	***	***
7 " 1917	54.010	38.237	143.958	28.500	110.776
28 Febr. 1917	54.296	38.585	144.351	28.500	112.573
21 " 1917	55.728	38.576	145.106	28.500	114.960
15 Maart 1916	55.128	32.912	103.443	28.500	65.132
17 Maart 1915	59.465	34.065	37.603	27.500	5.000
22 Juli 1914	40.164	29.317

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dek-kings-percentage ¹⁾
14 Mrt. '17	24.081	165.425	86.377	119.114	34.161	16,62
7 " '17	31.966	196.029	120.889	123.165	34.223	14,02
28 Febr. '17	82.446	117.383	47.846	167.992	34.161	15,82
21 " '17	84.932	96.215	48.836	146.828	35.602	18,20
15 Mrt. '16	32.839	92.433	52.404	95.276	40.666	27 1/2
17 Mrt. '15	30.049	115.750	70.950	100.404	43.850	25 3/8
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 3/8

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DUITSCHE RIJKSBANK.

STAAT VAN 15 MAART 1917.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.544.784.000
davon Goldbestand	" 2.528.718.000
Reichs- und Darlehenskassenscheine.....	" 334.724.000
Noten anderer Banken	" 4.306.000
Wechsel	" 9.342.912.000
Lombardforderungen	" 11.418.000
Effekten.....	" 117.376.000
Sonstige Aktiva	" 1.075.200.000
Grundkapitaal.....	" 180.000.000
Reservefonds.....	" 85.471.000
Notenumlauf.....	" 8.164.354.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten..	" 4.436.793.000
Sonstige Passiva	" 564.102.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grotendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassenscheine	Circulatie	Dekkings-percentage 1)
15 Mrt. 1917	2.544.784	2.528.718	334.724	8.164.354	35
7 " 1917	2.544.571	2.528.978	289.501	8.163.970	35
28 Feb. 1917	2.542.919	2.527.315	342.576	8.107.162	36
23 " 1917	2.541.855	2.526.092	368.109	7.881.334	37
15 Mrt. 1916	2.503.346	2.458.483	386.005	6.468.304	45
15 Mrt. 1915	2.358.090	2.315.895	185.920	4.937.223	52
23 Juli 1914	1.691.669	1.356.857	65.479	1.890.895	93

1) Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
15 Mrt. 1917	9.342.912	4.436.793	***	***
7 " 1917	9.016.536	4.040.570	***	***
28 Febr. 1917	8.984.825	4.076.591	***	***
23 " 1917	8.502.111	3.934.860	***	***
15 Mrt. 1916	5.888.466	2.109.216	1.552.800	339.400
15 Mrt. 1915	4.436.580	1.895.893	759.000	176.000
23 Juli 1914	750.892	943.964

III. BANK VAN FRANKRIJK.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Van 6 Aug. 1914 tot 28 Jan. 1915 werden geen staten gepubliceerd. De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	* Te goed in het Buitenland	* Buit.gew. voorsch. o/d. Staat
15 Mrt. '17	5.168.042	1.946.638	266.623	716.773	9.300.000
8 " '17	5.156.875	1.946.638	268.339	808.640	9.100.000
1 " '17	5.148.881	1.945.603	270.512	912.730	9.000.000
22 Febr. '17	5.142.522	1.945.603	272.807	822.030	8.800.000
16 Mrt. '16	5.023.143	—	362.028	781.589	6.300.000
18 Mrt. '15	4.241.978	—	377.372	547.568	4.600.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	* Uitgestelde Wissels	Beleening	Bankbiljetten	Rek. Crt. Particulieren.	Rek. Crt. Staat
	483.540	1.281.787	1.228.131	18.361.549	2.443.917	22.517
616.712	1.287.428	1.246.193	18.281.277	2.484.491	38.731	
556.823	1.295.948	1.234.469	18.097.436	2.455.566	92.681	
512.649	1.305.409	1.236.974	17.888.545	2.451.596	55.778	
366.306	1.702.872	1.248.433	14.719.639	1.958.839	32.834	
218.571	2.967.720	718.833	11.092.534	2.390.390	155.140	
1.541.080	—	769.400	5.911.910	942.570	400.590	

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten" komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In millioenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Tegoe <i>d</i> i <i>h</i> bu <i>it</i> enland	Zil <i>ver</i>	Schatkistbiljetten	Dis <i>conto's</i> en belee <i>ning</i> en	Circu <i>latie</i>	Rek. Cou <i>rant</i>
16 Mrt. '17	1.476	2.141	121	7.882	702	9.950	1.993
8 " '17	1.478	2.141	121	7.843	720	9.794	2.021
1 " '17	1.476	2.141	120	7.642	747	9.673	2.022
21 Febr. '17	1.475	2.141	122	7.640	737	9.557	1.990
14 Mrt. '16	1.824	946	51	3.867	960	5.899	1.805
14 Mrt. '15	1.568	140	54	1.130	963	3.152	1.333
21 Juli '14	1.601	144	74	757	1.634	1.099

V. BELGIË.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale de Belgique is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast. Het Notendepartement dezer bank publiceert wekelijks verkorte balansen. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. bu <i>it</i> enl. saldi	Belee <i>ning</i> van bu <i>it</i> enl. vorder.	Belee <i>ning</i> van prov <i>inc.</i> d. provinc.	Binn <i>en</i> wissels en belee <i>ning</i> en	Circu <i>latie</i> .	Rek. Crt. saldi.
8 Maart 1917	339.928	85.999	480.000	61.342	855.860	101.884
1 " 1917	339.673	85.953	480.000	65.467	852.822	108.743
22 Febr. 1917	339.916	85.749	480.000	66.023	849.555	112.698
15 " 1917	340.495	84.951	480.000	67.434	850.795	112.658
9 Maart 1916	201.561	54.957	480.000	58.719	624.422	169.114

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circu <i>latie</i>	Dekkings-Per <i>centage</i> 1)
5 Jan. '17	460.770	16.180	148.024	681.988	13.245	69,3
29 Dec. '16	453.713	17.538	157.693	697.623	14.130	68,2
22 " '16	449.917	6.025	156.930	678.259	15.754	69,8
15 " '16	435.302	7.907	160.666	671.898	12.606	68,3
7 Jan. '16	354.418	12.888	55.579	431.085	12.982	82
8 Jan. '15	232.553	17.997	9.876	267.389	1.854	89

1) Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

Door het uitblijven der Amerikaansche tijdschriften zijn de cijfers van den weekstaat hierboven sinds 5 Januari niet kunnen worden opgenomen.

VEREENIGDE NEW YORKSCHE BANKEN EN TRUST MAATSCHAPPIJEN.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve	Deposito's	Circu <i>latie</i>	Beleening <i>en</i> en dis <i>conto's</i>	Surplus Reserve
17 Mrt. '17	769.650	3.801.880	28.660	3.558.610	144.840
10 " '17	783.620	3.773.280	28.650	3.545.950	141.920
3 " '17	786.500	3.757.130	28.720	3.504.290	167.860
24 Febr. '17	782.580	3.719.070	28.680	3.474.230	169.810
18 Mrt. '16	716.930	3.566.200	32.140	3.364.640	130.830
20 Mrt. '15	522.900	2.356.280	38.770	2.277.210	134.130
25 Juli '14	467.880	1.958.320	41.730	2.057.570	26.170 1)

1) Op basis van 25 % van alle deposito's.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 19 Maart 1917.

Het groote gebeuren in Rusland, de revolutie, alom begroot als het eindelijke faillissement van de reeds geruimen tijd insolvente combinatie: autocratie en bureaucratie, heeft in de afgelopen berichtsweek de hoofdaandacht der internationale beurzen tot zich getrokken. Door dit stuk wordende geschiedenis zijn voor het oogenblik de andere, ook gewichtige voorvallen op het wereldtooneel op een minder belangrijk plan teruggedrongen. Voor Rusland opent zich door de gebeurtenis het vooruitzicht op de zoo vurig verlangde bevrijding van het absolutistische juk, wordt de toegang tot nieuwe banen ontsloten waarlangs het oude Tsarenrijk tot verjonging en opleving moet worden gevoerd. Eene zware taak wacht den nieuwen regeerders, die het land in die richting moeten leiden, zwaarder wellicht dan het remmingswerk den thans onluisterden reactionnairien viel. Maar het uitvoerend comité der twaalf doemaleden staat niet alleen in zijne pogingen; volgens de berichten komen van de meest verschillende zijden betuigingen van instemming in, mag het nieuwe bewind op veler steun rekenen. Reeds uit de samenstelling van het college zelf blijkt ten duidelijkste, dat niet alleen de vanouds roerige elementen den stoot tot de beweging gaven; integendeel, ook de conservatieve partijen zijn er in vertegenwoordigd. De diepere oorzaken van dit eendrachtig samengaan van toch zoo heterogene elementen berust natuurlijk op gemeenschappelijke grieven, ook al zullen de voorstellingen, die men zich in de diverse kampen van het nieuwe Rusland maakt, al naar den aard der opvattingen en inzichten, grootelijks verschillen. Eenerzijds schijnt vooral de onmacht der oude regeering om een behoorlijke voedselvoorziening te bezorgen, anderzijds haar onwil om den oorlog met de centrale mogendheden, den aanvankelijk zoo populairen strijd, met kracht door te zetten de hoofdoorzaak geweest te zijn.

Bij het overwegen van de vraag, welke beteekenis de omwenteling voor het buitenland heeft, doet men het beste deze al in den aanvang aan de volgende splitsing te onderwerpen: de vraag der toekomstige beteekenis en die der tegenwoordige. Richten wij het oog op de toekomst, dan lijdt het wel geen twijfel of de instorting van het oude absolutistische gebouw kan den aanvang beteekenen van een tijdperk van hervorming op velerlei terrein, eene hervorming die Rusland, ondanks al zijne rijkdommen meer en meer bij het buitenland in schuld gerakend, o.a. ook op financieel gebied dringend noodig heeft. Maar de gevolgen van het eeuwenlange wanbeheer zullen niet in eene korte spanne tijds kunnen worden gekeerd en lang, zeer lang zal het duren voor en aler de russische staat naar binnen en naar buiten ook maar eenigszins het beeld zal opleveren van wat men dan onder een naar de eischen des tijds geregeerd land zal verstaan.

In het licht van het heden is de beteekenis der omwenteling voor het buitenland, vooral voor de oorlogvoerende natien, veel scherper omlind; zij ligt dan vrijwel geheel opgesloten in de vraag, of de revolutie voor de strijdende bonden direct voor- of nadeel medebrengt.

En het is vooral deze vraag, die in de afgelopen week de stemming op de verschillende effectenbeurzen heeft beïnvloed.

Te Berlijn meende men de omwenteling aanvankelijk als een onverwacht voordeel voor de centrale mogendheden te moeten beschouwen, daar men er de verwachting aan vastknoopte, dat Rusland thans wel spoedig geheel en al oorlogsmoede zou worden. Inderdaad was bij de geringe klaarheid, die de eerste berichten brachten, en die geheel in het midden lieten of de beweging vóór of tegen het voortzetten van den oorlog gericht was, voor die veronderstelling wel plaats. Tenminste kwam de ongunstige invloed, die anders allicht zou zijn veroorzaakt door China's afbreken der betrekkingen tot het Duitsche Rijk — al werd dit feit ook al eenigen tijd voorzien, — maar vooral door den val van Bagdad en de verdere successen der Engelschen in Mesopotamië, tengevolge der optimistische verwachtingen op een spoedigen vrede met Rusland niet tot uitdrukking in het koerspeil. Toch is vooral de val van Bagdad en het voortrukken der Engelschen in die streken een groote slag voor Duitschland. Was het niet langs den Bagdadspoorweg, dat Duitschland zijne „pénétration pacifique” in het Oosten tot stand dacht te brengen en was Duitschland's macht en aanzien in die Oosterschelanden in de laatste jaren niet juist tengevolge van den aanleg en de exploitatie van dien spoorweg door de Deutsch-Anatolische spoorweg-maatschappij aanmerkelijk gegroeid? Voorloopig is dus dit hulpmiddel om in het Oosten door te dringen voor de Duitschers ver-

loren gegaan. Dat men dit te Berlijn ook wel degelijk heeft beseft, blijkt gereedelijk uit de flauwe stemming, die meestentijds voor de aandelen der Anatolische Eisenbahn heerschte. Op de beide laatste dagen der week, toen meer bijzonderheden uit Rusland werden vernomen en men zich er derhalve van bewust werd, dat de aanvankelijke optimistische beschouwingen op onjuisten grondslag berustten, verflauwde de stemming. Toch hield men — hoewel in verscheidene Duitsche bladen Engeland openlijk werd voorgesteld als auctor intellectualis der revolutie — te Berlijn aan het denkbeeld vast, dat de Entente geen voordeel uit de omwenteling zal trekken. Men neemt, aan, dat de beweging den leiders weldra over het hoofd zal groeien en dat de revolutie dan, hoewel bedoeld om een krachtiger oorlogvoering van Rusland tegen Duitschland te bewerken, als een verliespost door de Entente zal moeten worden geboekt. In russische staatsfondsen vonden te Berlijn zoo goed als geene omzetten plaats; waar evenwel stukken van eigenaar wisselden, was de koers niet belangrijk lager. In hoeverre men in Duitschland het in Rusland gebeurde zal beschouwen als een „méne tékel”, zal de tijd moeten leeren; de critiek op de houding van het „Herrenhaus”, de buurch van het conservatisme in Duitschland, is wassende, de weerzin tegen de Oost-Elbische landjonkers groeit met den dag en, bedriegen de voortteekenen niet, — men leze er het verslag van de jongste rede van den Rijkskanselier maar op na, — dan kon ook hier binnen afzienbaren tijd wel eens het critieke punt bereikt worden.

De stemming aan de Londensche beurs was de geheele week door kalm, doch vast. De troonafstand van den Tsaar en het optreden van het nieuwe bewind heeft er groote voldoening gewekt. In Engeland zag men reeds sinds geruimen tijd de verslapping in de russische oorlogvoering met groote bezorgdheid aan. De conferentie der geallieerden te St. Petersburg was er een gevolg van, en nu op het programma van het revolutionnaire comité op een der eerste plaatsen het met kracht voortzetten van den oorlog staat, is de zorg grootendeels geweken. Daarbij was de krijgskans den Engelschen in de afgelopen week gunstig; Bagdad viel, in Frankrijk hebben de engelsche legers belangrijke vorderingen gemaakt. Door een en ander werd de aandacht van minder gunstige factoren afgeleid, zoodat het gelukken van de door de engelsch-indische regeering ondernomen pogingen tot omverwerping der vrijhandelspolitiek, die in Engeland al wel tot de traditie kon worden gerekend, de koersen niet drukte. Toch beteekenen de Indische katoenrechten een belangrijke schadepost voor de Engelsche nijverheid, niet alleen omdat er geen overeenkomstige belasting op de in Engelsch-Indië vervaardigde katoenen goederen is gelegd, doch ook wijl de invoering door andere Engelsche koloniale afzetgebieden wel eens als een voorbeeld ter navolging kon worden beschouwd, want ook de overige Engelsche koloniën, settlements en protectoraten hebben in ruime mate in de oorlogskosten van het moederland bijgedragen en zijn op een schulderlast komen te zitten, welks bezwaren zij zoo mogelijk gaarne op het moederland zullen willen afwentelen. En daar de britsche regeering thans bewezen heeft haar vroegere afkeer van het protectionisme te hebben overwonnen, kon het eertijds zoo heftig voorgestane beginsel in de toekomst wel eens gemakkelijker worden verlaten. Wat voor de „home industries” een nieuw offer aan den oorlog, ook al zou deze inmiddels zijn afgelopen, zou beteekenen. Ook voor de neutrale verkoopers in de engelsche koloniën is deze kwestie van groot belang; ons Twenthe bijvoorbeeld, dat in Britsch-Indië al een aardig afzetgebied heeft weten te veroveren, zal er zeker den invloed van ondervinden. In verband met de boven geschetste gunstige opvattingen, konden 2½ Consols van 52¼ tot 53⅞ opkomen, waarna een lichte terugslag volgde. In Russische fondsen vonden ook aan de Theems zoo goed als geene omzetten plaats.

De Parijsche beurs heeft zich, wat opvattingen betreft, geheel bij het verloop der Londensche aangesloten. Ook hier wekte de veranderingen in Rusland en de militaire successen der geallieerden begrijpelijkerwijs groote bevrediging. Het jaarverslag der Banque de France over 1916 wijst op eene geleidelijke verbetering in den economischen en financieelen toestand tegenover 1915. Toch lijdt het land in groote mate onder de ongunstige handelsbalans, zoodat allerwege wordt aangedrongen op vermindering der aankopen voor Fransche rekening in het buitenland. Ook in het door de Fransche budgetcommissie uitgebrachte rapport wordt op een omvangrijke beperking van den invoer als een eerste noodzakelijkheid gewezen.

Te New York hebben de berichten uit Petrograd minder invloed uitgeoefend dan aan eene der Europeesche beurzen. Veeleer stond de markt er onder den druk van de spoor-

wegstaking, die dreigde uit te breken indien het geschil omtrent de betaling van loon voor overwerk boven den achturigen werkdag niet kon worden opgelost. Ongetwijfeld zou deze staking op de spoorwegen voor de Vereenigde Staten, op het oogenblik dat zij in een buitenlandschen oorlog dreigen te worden gewikkeld, al heel ongelegen komen. Voor het geval, dat het land in den oorlog mocht worden betrokken, hebben de arbeidersorganisaties den president hunne diensten in 's lands belang aangeboden, doch het blijft een zorgwekkend vooruitzicht, dat de staking alleen in geval van een oorlog met Duitschland zal kunnen worden vermeden. Reeds liepen herhaaldelijk geruchten omtrent een definitieve afwijzing van de eischen der spoorarbeiders-vereeningen van de zijde der spoorwegbesturen; gehoopt en verwacht wordt echter, dat president Wilson al het mogelijke zal doen om het gevaar af te wenden. Wat de bewapeningskwestie betreft, schijnt het thans wel vast te staan, dat de amerikaansche koopvaarders van regeeringswege van geschutz zullen worden voorzien, om zich met geweld tegen de bedreiging der duikboten te kunnen keeren. Of reeds bewapende schepen zijn uitgevaren, is nog niet bekend geworden, doch algemeen wordt verwacht, dat de eerste torpedeering van een bewapend schip, door de Vereenigde Staten als een openlijke oorlogsdaad zal worden beschouwd. In verband met de boven geschetste onzekerheid heeft de New Yorksche beurs in de afgelopen week doorgaans een gedrukt voorkomen gehad. Tegen het einde der week was een lichte ontspanning merkbaar.

Ofschoon de omwenteling in Rusland te onzent druk besproken werd, was van invloed der berichten op de koersen zoo goed als niets te bespeuren. De waarden, die wel in de eerste plaats hadden kunnen reageeren, de russische staatsfondsen en spoorwegprioriteiten, waren even onbewogen als gedurende de vorige dagen. Aanvankelijk kon deze apathie worden toegeschreven aan den wensch, eerst eens nadere berichten omtrent het voorgevallene af te wachten, doch ook na het binnen komen der verschillende tijdingen is geen wijziging van eenige beteekenis in de houding der meeste fondsen ingetreden. Men gaf er zich hier ter beurze rekenschap van, dat eensdeels geen belangrijke verwoestingen zijn aangericht en dat anderdeels van de omwenteling geen bekorting van den oorlog te verwachten is, zoodat geen motieven aanwezig geacht werden om tot verkoop van russische papieren en „oorlogsfondsen” over te gaan. Toch bleef de handel, ook in verband met de minder bevredigende berichten uit de Vereenigde Staten doorgaans binnen enge grenzen. De prolongatiekoers ging verder tot 30 pCt. terug; heden zelfs tot 2½ pCt. Voor beleggingswaarden, onze Nederlandsche staatsschuldsoorten inclusief, bestond slechts geringe vraag.

	13 Mrt.	16 Mrt.	19 Mrt.	Rijzing of daling.
4½ % N. Werk. Schuld 1916	100 ⁷ / ₁₆	100 ¹ / ₄	100 ³ / ₁₆	— 1/8
4 % „ „ „ 1916	93 ³ / ₂	93 ³ / ₁₆	93 ³ / ₁₆	— 3/16
4 % Oostenr. Kronenrente..	39	38	38 ¹ / ₄	— 3/4
4 % Rusland Cons. 1880 ..	60 ¹ / ₂	59 ¹ / ₂	58 ¹ / ₄	— 2 ¹ / ₄
4 % Rusland bij Hope & Co.	62 ⁷ / ₈	60 ³ / ₄	60	— 2 ¹ / ₈
4 % Servië 1895	48 ¹ / ₂	48 ¹ / ₂	48 ⁷ / ₈	— 3/8
4½ % China Goud 1898 ..	66 ¹ / ₂	67 ⁷ / ₈	67 ¹ / ₁₆	+ 3/16
5 % Brazilië 1913	58 ³ / ₄	58 ¹ / ₂	58 ¹ / ₄	— 1/2

Op de locale markt waren scheepvaartwaarden aanvankelijk onregelmatig, later in de week willig gestemd in verband met de gunstige houding, die de aandelen Holland-Amerika-Lijn aan den dag legden. Voor deze laatste bestond dikwijls ruime vraag naar aanleiding van geruchten omtrent de uitkeering van een dividend van 50 pCt. en een bonus. Volgens anderen, die men meent tot insiders te behooren, zou het dividend evenwel 55 pCt. komen te bedragen, zonder bonus. Later in de week werden de gunstige opvattingen nog versterkt door het eindelijk toegestane uitvaren der graanschepen. Cultuurwaarden waren gewoonlijk flink prijshoudend. Ditmaal konden ook de waarden der Cultuurmaatschappij der Vorstenlanden van de goede stemming profiteren. De quaestie tusschen de „Veneta” en de importeurs is nog niet tot eene oplossing gebracht; nieuwe factoren ontbraken in de tabakmarkt dan ook ten eenenmale; de koersen konden zich over het algemeen goed handhaven. Enkele soorten behaalden zelfs verdere koerswinst, waarbij zich vooral het pref. aandeel Holland-Sumatra onderscheidde. Theeaandeelen lagen flauw, tengevolge van de verscheppingsmoeilijkheden van het product. Oliewaarden en rubbers stil en eerder iets aangeboden.

	13 Mrt.	16 Mrt.	19 Mrt.	Rijzing of daling.
Ned. Ind. Handelsbank	224 ³ / ₄	226	227	+ 2 ¹ / ₄
Nederl. Handel-Mij.	181 ³ / ₄	182 ³ / ₁₆	180 ¹³ / ₁₆	— 13/16

	13 Mrt.	16 Mrt.	19 Mrt.	Rijzing of daling.
Insulinde Oliefabriek.....	247	250	250	+ 3
„ „ Nieuwe	225	229 ³ / ₄	229 ³ / ₄	+ 4 ³ / ₄
Philips Gloeilampenfabriek	330 ¹ / ₂	332	332	+ 1 ¹ / ₂
R. S. Stokvis & Zonen	392	389	389	— 3
Cult.-Mij. der Vorstenlanden	241 ¹ / ₂	243 ¹ / ₄	242 ³ / ₄	+ 1 ¹ / ₄
Handelsv. Amsterdam	355 ¹ / ₂	356 ¹ / ₂	356 ¹ / ₂	+ 1
Javasche Cultuur-Mij.	374 ¹ / ₂	365 ¹ / ₂	368	— 6 ¹ / ₂
Kon. Petroleum-Mij.	511 ³ / ₈	513	513 ¹ / ₈	+ 1 ¹ / ₈
Amsterdam Rubber-Mij.	229 ¹ / ₂	225	225 ¹ / ₂	— 4
Holland Amerika Lijn	409 ⁷ / ₈	418 ¹ / ₂	429	+ 19 ¹ / ₈
Kon. Hollandsche Lloyd....	182 ¹ / ₄	183 ¹ / ₈	183	+ 3/4
Kon. Ned. Stoomboot-Mij.	221	222 ¹ / ₂	220 ¹ / ₂	— 1/2
Bothnia Vrachtvaart-Mij. ..	356 ¹ / ₂	354 ³ / ₄	354 ³ / ₄	— 1 ³ / ₄
Deli Maatschappij	510 ¹ / ₂	518 ¹ / ₂	511 ¹ / ₂	+ 1

In aansluiting aan de houding der New Yorksche beurs heeft men hier ook thans niet tot het doen van groote zaken kunnen besluiten. Het meeste werd nog omgezet in de waarden der International Mercantile Marine Co., op het bericht, dat op de preferente aandelen een dividend van 3 pCt. zal worden uitgekeerd.

	13 Mrt.	16 Mrt.	19 Mrt.	Rijzing of daling.
American Car & Foundry..	72 ⁹ / ₁₆	71 ¹ / ₈	72 ⁷ / ₁₆	— 1/8
Anaconda Copper	173 ¹ / ₂	174	174	+ 1/2
Un. States Steel Corp.	107 ¹³ / ₁₆	107 ¹³ / ₁₆	109 ¹ / ₈	+ 1 ³ / ₁₆
Atchison Topeka	101	101 ¹ / ₈	101 ⁷ / ₈	+ 7/8
Union Pacific.....	138 ¹ / ₈	137 ¹ / ₄	141	+ 2 ⁷ / ₈
Int. Merc. Marine afgest.	28 ¹¹ / ₁₆	28 ¹³ / ₁₆	30 ³ / ₈	+ 1 ¹³ / ₁₆
„ „ „ pref. ..	74 ¹ / ₂	76 ³ / ₁₆	84 ¹ / ₂	+ 10

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

20 Maart 1917.

Weder waren het uitsluitend de telegrafische berichten uit Noord- en Zuid-Amerika, die ons, bij ontstentenis van postverbinding met Engeland, deze week hebben ingelicht omtrent den loop der graanmarkten in die landen. Van veel belang waren die berichten niet. Wel hebben de Noord-Amerikaansche markten vooral voor tarwe vrij sterk fluctueerd, zoodat in de afgelopen week het verschil tusschen de hoogste en laagste noteeringen voor Mei-tarwe te Chicago 6½ cent bedroeg, doch de oorzaak daarvan lag waarschijnlijk hoofdzakelijk in de meer of minder optimistische opvattingen omtrent het al of niet uitbreken der dreigende spoorwegstaking. Zulk eene staking zoude den graanuitvoer belangrijk kunnen hinderen en de mogelijkheid van haar uitbreken had dus lagere termijnmarkten ten gevolge. In het einde der week versterkte zich echter de kans, dat eene staking kon worden voorkomen, zoodat de markten zich flink konden herstellen. Vóór den aanvang der beurzen op 19 Maart stond vast, dat het gevaar der spoorwegstaking was afgewend en hierin lag de hoofdoorzaak voor eene sterke prijsstijging voor tarwe, zoowel als maïs op dien dag. De daling in den tarweprijs sedert 6 Maart is nu weder bijna geheel ingehaald en maïs heeft op 112 cent voor den Mei-termijn te Chicago het hoogste punt gedurende den oorlog bereikt. Reden voor een vaste stemming voor maïs lag behalve in het einde van het gevaar der spoorwegstaking in eene flinke binnenlandsche consumptie-vraag naar dit artikel. Ook was in de Amerikaansche berichten eenige malen sprake van ongunstig nieuws uit Argentinië en ofschoon uit dat land zelve ons daaromtrent geene berichten bereikten, schijnt in de prijsverhooging, welke voor tarwe en maïs in deze week te constateeren viel, aan de markten te Buenos-Aires en Rosario, wel eene bevestiging te liggen van het Noord-Amerikaansche bericht. Zoowel maïs als tarwe stegen aan de markten te Buenos-Aires en Rosario circa 35 centavos per 100 K.G.

3. Buitenlandsche granen in Nederland.

In het tot geheel stilstand gedomde scheepvaartverkeer van en naar Nederland is in de laatste dagen der afgelopen week althans eenige verbetering gekomen. Na langdurige onderhandelingen met Engeland en Duitschland is eindelijk voor de in onze havens liggende schepen de gelegenheid geopend te vertrekken via de Noorsche kust naar Noord-Amerika ter belading met graan. Wanneer deze schepen zonder onverwachten tegenslag de reis naar Amerika volbrengen, mag tegen einde Mei hunne terugkomst worden tegemoet gezien en het zal zeker een groote mate van overleg en zuinigheid vereischen om de zich in ons land bevindende voorraad zoo lang te doen strekken. Het mag echter worden verwacht, dat binnen niet te langen tijd de

zich nog in Britsche havens bevindende naar Nederland bestemde schepen met graan hier zullen aankomen, en in deze twee maanden nog zullen kunnen bijdragen tot de voorziening van ons land. Het schijnt namelijk vrijwel vast te staan, dat de Britsche autoriteiten verlof hebben gegeven tot het vertrekken dier zoo langen tijd aangehouden schepen. Hunne aankomst in onze havens is nu nog afhankelijk van het verkrijgen van de noodige zekerheid, dat zij bij hunne reis van Engeland naar hier niet ten offer zullen vallen aan den duikbootoorlog. Enkele booten hebben ook zonder die zekerheid den overtocht over de Noordzee gewaagd, gelukkig, wat de Nederlandsche schepen aangaat, met goed gevolg. Den 19den zijn namelijk aangekomen te Rotterdam

eene lading van 5500 ton lijnzaad en eene boot met 5000 ton maïs, terwijl te Amsterdam eene lading van 5000 ton lijnkoeken arriveerde. Misschien zullen andere booten dit voorbeeld volgen, doch het is te hopen, dat spoedig eene regeling kan worden getroffen, die onze schepen de gelegenheid geeft, ons land te bereiken zonder het groote gevaar te loopen, dat zulk een overtocht op eigen risico meebrengt. Hoe groot die gevaren zijn blijkt wel uit het torpedeeren in de vorige week van drie voor Nederland bestemde Noorsche stoomschepen, die het er eveneens op hadden gewaagd en waarvan twee groote beladen met sesamzaad (voor de margarine-industrie) en gerst (bestemd voor spiritusfabricage) en een kleiner met boekweit, mout en veevoeder.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres *)		
	Tarwe Mei	Maïs Mei	Haver Mei	Tarwe April	Maïs Mei	Lijnzaad April
19 Mrt. '17	188 1/8	112	58 3/8	14,55	9,60	21,80
12 „ '17	181 1/8	107 1/4	57 3/8	14,30	9,25	21,80
20 Mrt. '16	109 3/8	75 3/8	44 3/8	8,50	5,10	11,90
19 Mrt. '15	156	74 1/8	60 3/8	12,70 *)	5,90	10,50
19 Mrt. '14	93 3/4	69 3/8	40 1/8	9,00 *)	5,05 *)	12,75 *)
20 Juli '14	82 1)	56 3/8 1)	36 1/2 1)	9,40 *)	5,38 *)	13,70 *)

1) per Dec. *) per Sept. *) per Mei. *) per Juni.

*) De noteeringen van Buenos Ayres zijn van 10 en 17 Mrt.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	19 Maart 1917	12 Maart 1917	20 Maart 1916
Tarwe	472,— ¹⁾	472,— ¹⁾	368,— ¹⁾
Rogge (No. 2 Western) ..	nom.	nom.	nom.
Maïs (La Plata)	345,— ¹⁾	345,— ¹⁾	255,— ¹⁾
Gerst (46 lb. feeding)....	345,— ¹⁾	345,— ¹⁾	313,—
Haver (38 lb. white clipped)	20,— ¹⁾	20,— ¹⁾	15,30
Lijnkoeken (Noord-Amerika van La Plata-zaad)	200,— ¹⁾	200,— ¹⁾	155,50
Lijnzaad (La Plata)	740,—	740,—	457,50

1) Regeeringsprijs.

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor verbruik in Nederland.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	11-17 Maart 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	11-17 Maart 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	1917	1916
Tarwe.....	—	73.642	118.072	—	4.553	—	78.195	118.072
Rogge.....	—	4.465	6.556	—	—	—	4.465	6.556
Boekweit	—	654	4.844	—	—	500	654	5.344
Maïs	—	46.306	50.701	—	37.219	22.858	83.525	73.559
Gerst	—	2.608	30.625	—	5.492	1.980	8.100	32.605
Haver	—	—	10.934	—	6.790	4.018	6.790	14.952
Lijnzaad.....	—	2.842	13.954	—	7.560	22.232	10.402	36.186
Lijnkoek.....	—	9.000	42.215	—	9.132	4.165	18.132	46.380
Tarwemeel.....	—	3.785	—	—	—	—	3.785	—

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor België.

Tarwe.....	—	61.608	132.864	—	—	—	61.608	132.864
Maïs	—	7.479	36.412	—	—	—	7.479	36.412

METALEN.

IJZER EN STAAL.

Engeland. Daar geen brievenmail uit Engeland is aangekomen, kunnen wij ook ditmaal geen overzicht geven over de ontwikkeling van de markt.

Duitsland. Uit een verslag, dat onlangs is gepubliceerd, blijkt, dat tengevolge van de strenge vorst, die gedurende de geheele maand Februari heeft geheerscht, het transport zeer werd belemmerd, zoodat een groot aantal fabrieken bij gebrek aan kolen en ander ruw materiaal genoodzaakt was, hare operaties gedeeltelijk te staken.

De maatregelen, die door de Regeering genomen zijn om de moeilijkheden uit den weg te ruimen, werden met succes bekroond en men verwacht, dat de fabrieken spoedig in staat zullen zijn, weer met volle kracht te werken. De invloed van de ministerieele organisatie op de geheele industrie strekt zich ver uit en sluit, behalve de distributie van ruw materiaal, het vaststellen van prijzen in een gelijkmatige verdeling van alle ijzer- en staalproducten onder de fabrikanten, die zich met het vervaardigen van oorlogsmateriaal bezig houden.

De verbruikers komen thans met hunne orders voor levering gedurende het tweede kwartaal voor den dag en terwijl men verwacht, dat de prijzen voor ruw-ijzer onveranderd zullen blijven, is door het Stahlwerks Verband officieel bekend gemaakt, dat de prijzen voor Halbzeug en Formeisen met Mk. 50 per ton zullen worden verhoogd voor genoemde periode.

Amerika. De omzet in ruw-ijzer was groot gedurende de laatste dagen tegen ongekende prijzen en men verwacht, dat in de naaste toekomst de staalfabrikanten het voorbeeld zullen volgen van de hoogovenwerken en hunne prijzen voor afgewerkt materiaal in overeenstemming zullen brengen met de kosten van ruw-ijzer. Er wordt bericht, dat de

scheepswerven in de markt zijn voor aanzienlijke hoeveelheden platen en andere bijbehorende staalproducten.

Ook de Spoorweg-maatschappijen onderhandelen voor het afsluiten van nieuwe contracten niet alleen voor rails, maar ook voor wagons en locomotieven.

Loco-Noteeringen te Londen:

Data	IJzer Clew. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
16 Maart 1917..	nom.	136.-/-	205.2/6	30.10/-	—
9 „ 1917..	nom.	136.-/-	201.15/-	30.10/-	—
17 Maart 1916..	89/-	107.10/-	195.10/-	35.10/-	92.-/-
19 Maart 1915..	61/8	67.-/-	178.-/-	23.-/-	44.5/-
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

WOL.

Noteeringen te Bradford:

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
9 Maart 1917.....	68	50 1/2	41	34 1/2	30 1/2
2 „ 1917.....	67 1/2	51	41	34 1/2	30 1/2
11 Maart 1916.....	44	38 1/2	33 1/2	30	27 1/2

De berichten omtrent de Engelsche markten bleven uit. In La Plata zijn nog eenige zaken tot stand gekomen tot steeds hoogere prijzen. Sedert het begin van het nieuwe seizoen, October/November, zijn de prijzen opgelopen als volgt:

Mérinos 30 % à 35 %
 Fine crossbreeds 30 %
 Medium and coarse 25 % à 30 %.

Het wetsontwerp aangaande het heffen van een uitvoerrecht van 5% op de wol der Argentijnsche Republiek is door de Kamers niet aangenomen en voor onbepaalden tijd uitgesteld.

KATOEN.

Noteeringen voor Loco-Katoen.
(Middling Uplands.)

	16 Mrt.'17	9 Mrt.'17	2 Mrt.'17	16 Mrt.'16	16 Mrt.'15
New York	17,80 c	18,— c	17,45 c	12,— c	8,90 c
Liverpool	12,08 d	11,94 d	±11,60 d	7,82 d	5,27 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen.)

	1 Aug.'16 tot 23 Febr.'17	Overeenkomstige perioden	
		1915-'16	1914-'15
Ontvangsten Gulf-Havens..	4173	3543	5270
" Atlant. Havens	1651	1934	2673
Uitvoer naar Gr. Brittannië	2001	1673	2318
" " 't Vasteland.	1604	1483	2442
" " Japan etc...	412	242	340

Voorraden in duizendtallen	23 Febr.'17	23 Febr.'16	23 Febr.'15
Amerik. havens.....	1316	1551	1849
Binnenland.....	1112	1102	1042
New York	152	317	133
New Orleans	435	408	440
Liverpool	—	—	1203

SUIKER.

Onze Bietsuikermarkt blijft stil zonder zaken. Voor Maart-levering noteeren koopers f 22,— en verkoopers f 22 1/2, voor Mei-levering resp. f 22 1/4 en f 23,—.

Volgens F. O. Licht bedroegen de zichtbare voorraden:

	1917/16	1916/15	1915/14
Duitschl. } 1 Sept.	250.000*	545.000*	536.607 tons
Hamburg			
Oostenrijk 1 "	305.000*	478.000*	244.741 "
Frankrijk 1 "	39.012	58.525	141.454 "
Nederland 1 Febr.	166.489	101.992	183.897 "
België 1 Jan.	110.926	88.213	170.595 "
Engeland 1 Febr.	137.913	109.170	486.838 "
Totaal Europa	1.009.340	1.380.900	1.764.132 tons
Ver.St.v.N.A. 8 Febr.	134.000	85.882	111.052 "
Cubahavens 14 "	252.000	297.385	211.000 "
Totaal	1.395.340	1.764.167	2.086.184 tons

* Raming.

Betreffende den bietuitzaai kwamen geen nieuwe berichten binnen, doch zullen de eerstvolgende weken leeren, welken invloed de van regeeringswege verhoogde beetwortelprijzen in Duitschland op den aanplant daarvan zullen hebben.

Daar er uit Engeland weder geruimen tijd geen post is aangekomen, kunnen wij ook heden geen statistiek van die zijde publiceren.

In Java-suiker ging niets om. Als nominale waarde kan f 14,— voor Superieur en f 12 1/2 voor No. 16 en h. uit den nieuwen oogst aangenomen worden. In den loop der volgende maand zullen de eerste fabrieken de campagne openen. Men rekent op eenen record-oogst. Intusschen liggen nog steeds onverkochte voorraden uit oogst 1916 bij Chineezzen.

In Amerika liep de markt op 12 dezer plotseling sterk naar boven en werden Spot-Centrifugals met 5,46 à 5,52 c. genoteerd. Dit avans ging echter na enkele dagen weder geheel verloren en sloot de markt de afgelopen week traag op 5,27 c.

In Cuba schijnt de opstand onderdrukt te zijn. De suikeraanvoeren blijven nog bij verleden jaar ten achter.

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Maart	Londen			New York 96% Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Java: fob.	Americ. Granulated fob.	
16 Maart 1917..	f 22 3/8	47/1 1/2	—	—	5,33
9 " 1917..	" 22 1/16	47/1 1/2	—	—	5,14 à 5,27
16 Maart 1916..	" 30 1/2	42/6	18/9	27/10 1/2	5,72 à 5,77
16 Maart 1915..	" 18 1/2	31/-	—	—	4,64 à 4,74
21 Juli 1914..	" 11 13/32	18/-	—	—	3,26

KOFFIE.

(Uit het Mailbericht van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

In tegenstelling met de vorige week was het eerste handsaanbod van koffie's uit onze koloniën vrij ruim. Zoowel de fijnere soorten Java als de Java Robusta vonden een goed onthaal; in de prijzen kwam geene noemenswaardige verandering. Overigens leverde de markt niets vermeldenswaardigs op; in N. O. T. koffie's blijft het bij gebrek aan aanbod zeer stil.

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
17 Maart 1917	296.000	6200	1.936.000	5800	11 7/8
10 " 1917	296.000	6475	2.181.000	5900	11 17/32
17 Maart 1916	372.000	6275	2.050.000	6500	11 11/32
24 Juli 1914	353.000	4900	889.000	5700	16

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgeloope week	Sedert 1 Juli	Afgeloope week	Sedert 1 Juli
17 Maart 1917..	43.000	1.873.000	71.000	8.874.000
10 Maart 1916..	46.000	2.784.000	150.000	10.387.000

Statistiek der firma G. Duuring & Zoon.

Zichtbare voorraad op 28 Februari, in duizenden balen.

	1917	1916	1915	1914	1913
Voorraad in Europa ..	3.658	3.379	4.346	7.814	6.875
Stoomend { Brazilië ..	640	728	1.209	552	426
{ Oost-Indië. . ?	135	61	24	39	39
n. Europa { Ver. Staten	—	8	29	30	32
	4.298	4.250	5.645	8.420	7.372
Voorraad Ver. Staten	2.497	1.900	1.719	1.682	2.353
Stoomend { Brazilië ..	1.007	495	412	628	303
naar { Oost-Indië. ?	3	12	10	39	39
Ver.Staten	7.802	6.648	7.788	10.740	10.067
Voorraad in Rio	263	438	408	372	206
" " Santos..	2.203	2.176	1.809	1.626	1.650
" " Bahia ..	30	48	26	64	57
Totaal.....	10.298	9.310	10.031	12.802	11.980
	1916	1915	1914	1913	1912
Op 31 Januari	10.601	9.986	10.128	13.276	12.690
Op 1 Juli	7.091	7.538	11.289	10.275	10.965

RUBBER.

Sinds eenige weken werd geen mail uit Engeland ontvangen en ons ontbreken nadere bijzonderheden omtrent de gang van zaken.

De noteeringen zijn zoo goed als onveranderd gebleven en luiden als volgt:

Prima Hevea Crêpe en smoked Sheets:

Loëo/Juni.....	3/2 1/4	einde vorige week	3/2 1/2
Juli/Déc.	3/- 1/2	" " "	3/-
Hard cure fine Para ..	3/2 1/4	" " "	3/2 3/4

VETTEN EN OLIËN.

Oleo-Margarine. Ook deze week was het in dit artikel zéér kalm en werd slechts één post 3e qualiteit, merk „Mogram", gedaan tot f 110,— c.i.f. Rotterdam, exclusief oorlogsriscico; méér vracht boven \$3,— voor koopers' rekening.

De noteering voor „Choicest" is f 136,— en voor 2e qualiteit f 133,—, beide exclusief oorlogsriscico.

Oleo-Stearine. Gedaan: 20 Tons Noord-Amerikaansche a f 103,—, c.i.f. Rotterdam, exclusief oorlogsriscico.

Premier-Jus. Gedaan:

Noord-Amerikaansche 1e soort a f 126,—	
" " " " " " 122,—	} c.i.f. Rotterdam, exclusief oorlogsriscico.
Zuid-Amerikaansche 1e " " " " 108,—	
" " " " " " 106,—	
" " " " " " 104,—	

Neutrallard, Imitatie Neutrallard en Katoenzaadolie. Hierin waren deze week in het geheel geen offertes aan de markt.

Geraffineerd Cocosvet. Noteering f 100,— voor promptelevering.

COPRA.

In den loop der week werd de nieuwe vrachtnoteering van Java naar Holland bekend, doch bij gebrek aan laadruimte waren er geen offerten in de markt.

De markt te Londen opende weder flauw, doch sluit prijshoudend.

Ceylon cif. Londen £ 43.10.-.

NOTEERINGEN.

Java f. m. s.

17 Maart 1917..	f 48 1/4 nom.	} N.O.T.-condities.
10 „ 1917..	„ 48 1/8 nom.	
17 Maart 1916..	„ 41 5/8	
17 Maart 1915..	„ 68 1/2 (koopers).	
20-25 Juli 1914..	„ 28 3/4	

VERKEERSWEZEN.

BINNENVRACHTEN.

De aanvoer in de zeehavens blijft nog steeds zeer gering: aan de schippersbeurs worden dan ook zoo goed als geene zaken gedaan, de vrachtnoteeringen naar de Ruhrhavens, naar Luik o.a., en het binnenland waren ongeveer als de vorige week, met enkele kleine verschillen.

Aanvoer Regeeringsgraan: Ook deze aanvoeren bleven gestaakt, omdat nog steeds geen voldoende veilige route kon worden vastgesteld zoowel wat de voor uitvaren gereedliggende schepen betreft als voor het binnenkomen, der (inmiddels door de Engelsche Regeering vrijgelaten) te Falmouth nog steeds wachtende stoomschepen.

Met het verder vervoeren van de voor de Regeering aangekomen partijen verdiende voor 1 Februari j.l. menig schipper zijn brood, terwijl ook de kantoorrederijen hun percentage van deze bevrachtingen kregen.

Schippersactie: Deze blijft nog steeds urgent, te meer omdat er de laatste tijden door de toch reeds veel beperkter aanvoeren steeds grooter strijd ging ontstaan tusschen de zoogenaamde particuliere schippers en de kantoor-schepen. Een particulier schipper is die schipper, die met zijn eigen vaartuig, hetzij dan al of niet belast door Scheepsverbanden etc., zelfstandig in eigen onderhoud moet voorzien; onder kantoor-schepen worden verstaan die schepen, welke geëxploiteerd worden door reederijen (eigenlijk beter genoemd binnenvaartrederijen). De particuliere schippers hebben hunne diverse bonden — als Binnenschippersbond, Rijnschippersbond. De reederijen hebben thans ook eene Vereniging onder den naam van Vereniging van reeders der binnenscheepvaart.

BEVRACHTINGEN.

19 Maart 1917. De verhooging van vrachttarieven van en naar de Entente landen, welke in No. 61 vermeld werd, heeft niet tot gevolg gehad, dat voldoende neutrale scheepsruimte aangeboden werd. De „Inter-Allied Chartering Executive” is thans niet langer gebonden aan de vastgestelde maximum vrachten; eenig resultaat van den nieuwen koers is nog niet bekend.

De scheepvaart op Nederland werd gedeeltelijk hervat. In Engeland liggende neutrale vaartuigen met veevoeder werden door de autoriteiten vrijgelaten; slechts enkele schepen trotseerden de gevaren van het duikbootgebied. De in Engeland liggende kolenboten worden nog vastgehouden.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen/R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
12/17 Maart 1917	—	—	—	—	—	—
5/10 „ 1917	—	—	—	32/6	—	—
13/18 Maart 1916	—	—	f 12,50	16/-	f 85,—	150/-
15/20 Maart 1915	—	—	9/-	10/6	70/-	65/-
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 1/4	1/11 1/4	12/-	12/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oostk. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
12/17 Maart 1917	—	—	—	—
5/10 „ 1917	—	—	—	—
13/18 Maart 1916	—	—	—	510/-
15/20 Maart 1915	—	—	—	215/-
Juli 1914	f 12,—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data	Bilbao Middlesbro'	Carthage Middlesbro'	Griekenland Middlesbro'	Poti Middlesbro'
12/17 Maart 1917	—	—	—	—
5/10 „ 1917	—	—	—	—
13/18 Maart 1916	26/6	23/6	—	—
15/20 Maart 1915	15/3	16/-	—	—
Juli 1914	4/3	5/4 1/2	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genoa	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
12/17 Mrt. 1917	—	—	—	—	—	—
5/10 „ 1917	51/-	101/3	—	—	—	—
13/18 Mrt. 1916	fr 68,—	94/-	97/6	69/-	f 6,—	—
15/20 Mrt. 1915	„ 20,—	30/6	25/-	29/-	„ 6,—	—
Juli 1914	„ 7,—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Birma West Europa (rijst)	Vladivostok West Europa	Chili West Europa (salpeter)
12/17 Maart 1917	240/-	—	—	135/- ¹⁾
5/10 „ 1917	240/-	—	—	130/- ¹⁾
13/18 Maart 1916	125/-	165/-	—	130/-
15/20 Maart 1915	57/6	77/6	80/-	53/- ¹⁾
Juli 1914	14/6	16/3	25/-	22/3

¹⁾ Per zeilschip.

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, 'Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.
Hout gezaagd en pitch-pine per St. Pet. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.
Overige noteringen per ton van 1015 K.G.

ADVERTENTIËN

Nederlandsche Bank voor Russischen Handel

BANQUE NÉERLANDAISE POUR LE COMMERCE RUSSE

Kapitaal 5.000.000 Roebels.

Kantoor: 20 NEWSKY PROSPECT

Telegramadres: NEDRUSBANK

PETROGRAD.

De Bank neemt gelden à deposito en in rekening-courant en verricht alle soorten wissel- en bankzaken.

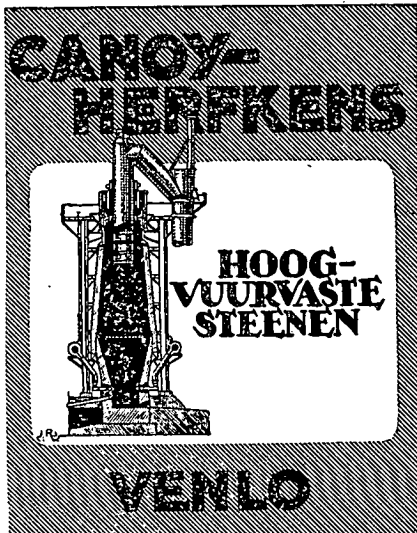
Voor inlichtingen kan men zich wenden tot alle kantoren van de NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ en de TWENTSCHE BANK, zoomede tot de heeren HOPE & Co. en LIPPMANN, ROSENTHAL & Co. te Amsterdam en R. MEES & ZONEN te Rotterdam.

NEDERLANDSCHE GRONDBRIEFBANK

HEERENGRACHT 495, AMSTERDAM

5 pCt. Obligatiën (Grondbrieven) ^{tegen} ^{Beurskoers}
Gecertificeerd door de Centrale Trust-CompagnieVerkrijgbaar in stukken van f 2500,—, f 1000,—, f 500,— en f 100,—
op elk goed effectenkantoorJ. & J. M. VOORHOEVE
Makelaars in Assurantiën
Anno 1836

ROTTERDAM

LAPIDOTH & VIS
ASSURANTIËN

De Ruyterkade 124, Amsterdam

belasten zich met het plaatsen
van alle assurantiën, speciaalTRANSPORT-, MOLEST- EN BRAND-
VERZEKERINGEN**VAN RIJN & Co**
UTRECHT — POSTBUS 40EENIGE FABRIKANTEN
VAN DE UTRECHTSCH E

FIJNE TAFELMOSTERD

GEBROEDERS CHABOT
- ROTTERDAM

KASSIERS en MAKELAARS in ASSURANTIËN

Deposito's. — Rekening-Courant. — Franco Chèque-Rekening.
Aan- en Verkoop van Wissels op het Buitenland. — Aan- en Ver-
koop van Fondsen. — Bewaarneming en Administratie van Effecten.Oorlogs-, Transport-, Casco-, Brand-, Diefstal- e. a. verzekeringen
van elken aard.**De Nederlandsche
Overzee Trustmaatschappij**

maakt bekend

dat hare Afdelingen No. 4 „CONTRACTEN” en No. 16 „VEEMEN”

zijn VERPLAATST van Parkstraat 105-107-109 naar

LANGE VIJVERBERG No. 2

Hare Afdeling No. 7 „CONTROLE” is verplaatst van Oranjestraat 13

naar

LANGE VIJVERBERG No. 1**DIRKZWAGER'S SCHEEPSAGENTUUR**

MAASSLUIS EN HOEK VAN HOLLAND

Belasten zich met het rapporteren van schepen en het
behandelen van scheepszaken op den Nieuwen Waterweg**NIEUWE BERGING-MAATSCHAPPIJ**

MAASSLUIS

Contracteeren voor het bergen van gezonken schepen en
ladingen, op de rivieren en buitengaats; belasten zich met
het instellen van duikeronderzoek, enz. enz.Nijgh & Van Ditmar's
Uitgevers-MaatschappijWijnhaven 111-113 — Rotterdam
Telefoon 7841-7842-7843Bijkantoren:
Amsterdam - 's-Gravenhage - HaarlemBelast zich met 't verzorgen van uit-
gaven en tijdschriften op elk gebied**VAN DEN BERGHS, LIMITED**
Margarine-Fabrikanten, Rotterdam

PIERSON & Co.
AMSTERDAM

BOISSEVAIN & Co.
NEW YORK

FINANCIEREN IN- EN EXPORT. — BEHANDELEN VERSCHEPINGS- EN ANDERE DOCUMENTEN.
BEZORGEN OPSLAG, VERSCHEPING EN ASSURANTIE VAN GOEDEREN.
FOURNEEREN EN INCASSEEREN WISSELS OP ALLE PLAATSEN IN DE VER. STATEN EN CANADA.
OPENEN REKENING-COURANT MET RENTE-VERGOEDING.

RUSSISCH-HOLLANDSCHE BANK

RUSSKO-GOLLANDSKI BANK
BANQUE RUSSO-HOLLANDAISE

PETROGRAD

NEWSKI PROSPEKT 21
Telegram-Adres: PETRODAM

Volgestort Kapitaal Rs. 10.000.000 Rentevergoeding op chèque-rekeningen tot nader order 4 pCt. Reserven Rs. 1.000.000

Financiering van im- en export. Rembours-credieten. Incasseering en aan- en verkoop van wissels. Handelsinformaties.
Inlichtingen verkrijgbaar bij de Hoofdvertegenwoordiging voor Nederland:

de Rotterdamsche Bankvereeniging te Amsterdam en Rotterdam

PH^S VAN OMMEREN REEDER, CARGADOOR, EXPEDITEUR,
ROTTERDAM ASSURANTIE

AGENT VAN STOOMVAARTLIJNEN NAAR: AUSTRALIË EN NIEUW-ZEELAND, CHINA EN JAPAN,
BRITSCHE-INDIË, ZUID-AFRIKA, CHILI EN PERU, MEXICO, WEST-INDIË,
LONDON; LIVERPOOL, MANCHESTER, SOUTHAMPTON EN CORK.

PH^S VAN OMMEREN (LONDEN) LTD, LONDEN
THE PH. VAN OMMEREN CORP'N OF NEW YORK, NEW YORK

VAN ES & VAN OMMEREN, AMSTERDAM
COMPTOIR MARITIME ANVERSOIS, ANTWERPEN

Holland-Canada Hypotheekbank — 's-Gravenhage

Uitstaand bedrag Pandbrieven ruim f 12.500.000,—

5 pCt. Pandbrieven tegen den koers van 99 $\frac{1}{2}$ pCt.

WERKSPoor, AMSTERDAM

Land- en Scheeps-Machines - Dieselmotoren
Installatiën voor Suikerfabrieken - Polderbemalingen
Ijzerconstructiën

VEREENIGDE CHEMISCHE FABRIEKEN

Telefoon: 2053, 2072 en 2073
Telegram-Adres: „RODUMA”

Hoofdkantoor: Haringvliet No. 100
ROTTERDAM

KUNSTMESTSTOFFEN

Fabrieken te: KRALINGSCHVEER, ZWIJNDRECHT en GRONINGEN

PRACTISCH EFFECTENBOEK

ter vereenvoudiging van administratie en ten gebruike voor de

VERMOGENSBELASTING

Prijs f 1,—

Alom verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij NIJGH & VAN DITMAR'S UITG.-MIJ., R'DAM

GEBR. VAN UDEN

ROTTERDAM - AMSTERDAM - ZAANDAM

Reeders en Cargadoors
Bevrachtingsagenten - Expeditieuren
KOOP en VERKOOP VAN SCHEPEN
Telegram-Adres: „VANUDEN”

ALGEMEEN ADRESBOEK VAN NEDERLAND
TEN DIENSTE VAN HANDEL EN NIJVERHEID

Algemeene Naamlijst van beroepen en bedrijven uit alle Gemeenten. Naar officieele gegevens bewerkt

14de druk. Gebonden in geheel linnen band f 12,50

Alom verkrijgbaar bij den Boekhandel en NIJGH & VAN DITMAR'S UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ, Rotterdam